ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 143 (8.878) ◆ 1996 йил ◆ 2 декабрь, душанба ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ЛИССАБОНГА ЖЎНАБ КЕТДИ

Кеча Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Европада Хавфсизлик ва ҳамкорлик бўйича ташкилотга аъзо мамлакатлар давлат ва ҳукумат раҳбарларининг навбатдаги учрашувида иштирок этиш учун Португалия пойтахти Лиссабонга жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида Ислом Каримовни республика Олий Мажлисининг раиси Эркин Халилов, Бош вазир Ўткир Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Тошкент шаҳар ҳокими Козим Тўлаганов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

АҚШ Президенти мактуби

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Менинг Америка Қўшма Штатлари Президентлиги лавозимига иккинчи муддатга сайланганим муносабати билан Сиз юборган эзгу ниятли мактубни олганимдан ниҳоятда хурсандман. Сизнинг дўстлигингиз ва қўллаб-қувватлашингиз мен учун катта аҳамиятга эга.

Олдимизда турган тўрт йил мобайнида Сиз билан яқин ҳамкорликдаги ишларимизни давом эттиришдан умидворман. Биз бир-биримиз билан ҳамкорликда мамлакатларимиз ўртасидаги алоқаларни янада мустаҳкамлашимиз мумкин. Зеро, биз мутлақо хавфсиз ҳамда фаровон дунё қурмоқдамиз.

Самимият билан,
Билл КЛИНТОН.

Газетанинг шу сонига

«БОИНГ» ТОШКЕНТ ОСМОНИДА

1996 йил кузининг сўнгги куни «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси тарихида унутилмас бўлиб қолиши шубҳасиз. Ўтган куни компания бош директори Арслон Рўзматов бошқарган, ёнбошига «Ўзбекистон» сўзлари битилган «Боинг» йўловчи самолёти «Тошкент-2» аэропортига қўнди.

Маълумки, миллий авиакомпаниямиз АҚШнинг «Боинг» корпорациясидан учта йўловчи ҳаво кемаси сотиб олиш тўғрисидаги шартномани имзолаган эди. Ана шу энг замонавий самолётнинг биринчиси йўловчиларга хизмат қилиш учун мамлакатимиз пойтахтига учиб келди. Эндиликда республикамиз фуқаролари ва юртимизга ташриф буюрадиган меҳмонлар бу

«Боинг-767» самолётларида парвоз қилиш имкониятига эга бўлдилар.

Миллий авиакомпаниямиз Истиқлол мевасидир. Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришган вақтдан буён ўтган қисқа вақт ичида «Ўзбекистон ҳаво йўллари» халқаро парвозлар жўғрофиясини тобора кенгайтириб бормоқда. Ҳозирги пайтда миллий авиакомпаниямиз 34 йўналиш бўйича халқаро рейсларни мунтазам амалга оширмоқда. «Ҳаво кўприги» Ўзбекистонни Шимолий Америка ва Ғарбий Европа, Яқин Шарқ ва Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари билан боғлади. Биргина шу йилнинг тўққиз ойи мобайнида ҳаво лочинларимиз 1 миллион нафардан кўпроқ йўловчиларни ва 15 минг тонна юкни манзилларга етказиб қўйдилар.

Йўловчиларга жаҳон андозалари даражасида хизмат кўрсатиш мақсадида ана шу «Боинг» самолётлари танланганлиги бежиз эмас. Улар ажойиб учиш ва техник кўрсаткичлари бўйича бутун дунёда шон-шуҳрат қозонган. Хусусан, «Боинг»лар парвозда хавфсизлиги, тежамкорлиги ва йўловчиларга ҳар томонлама қулайлиги сабабли жаҳоннинг энг яхши самолёти, деб тан олинган.

Дастлаб Ўзбекистон «Боинг»ларидан Деҳли, Карочи ва Тель-Авив шаҳарларига парвозларда фойдаланиш мўлжалланган. Кейинчалик бу самолётлар Америкага ҳам парвоз қилиши керак. Бу ўринда шуни айтиш керакки, «Ўзбекистон ҳаво йўллари»нинг дастлабки экипажлари бу ҳаво кемалари ишлаб чиқариладиган, Тошкент билан биродарлашган АҚШнинг Сиэтл шаҳрида «Боинг»ларни бошқариш ўқувини ниҳоясига етказдилар.

— Бугунги кун мен учун ҳаётимдаги энг бахтиёр ондир, — деди «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг бош директори Арслон Рўзматов Тошкент аэропортида журналистлар билан мулоқотда. — Америкалик жуда тажрибали ҳамкасбларим билан «Боинг» самолётларини юртимизга олиб келишда иштирок этганлигимдан қувончим чексиз.

Тошкент осмонида пайдо бўлган биринчи «Боинг»дан сўнг навбатдагилари ҳам мамлакатимизга олиб келина бошланади. Хусусан бу ҳаво кемаларининг иккинчи ва учинчиси Тошкент осмонида 1997 йилнинг февраль ва март ойларида пайдо бўлиши кутилмоқда. Уларнинг мунтазам парвозини йўлга қўйиш Ўзбекистоннинг энг қудратли авиация давлатлари қаторидан ўрин олишига хизмат қилади.

***СУРАТЛАРДА:** Тошкент аэропортида «Боинг» самолётини кутиб олиш тантанали маросимидан лавҳалар.*

Рустам Шарипов суратлари.

ЯПОНИЯДАГИ РЕСПУБЛИКАМИЗ КУНЛАРИ

Биз ва жаҳон

маданий-маърифий алоқалар ривожига хизмат қилади

Ҳозирги пайтда Япония билан Ўзбекистон ўртасида ижтимоий, сиёсий алоқалар билан бирга жамоат ташкилотлариаро алоқалар ҳам кенг кўламда амалга оширилмоқда. Жумладан, 1991 йили Ўзбекистон халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциацияси қошида Япониядаги турли жамиятлар, марказлар, ваколатхоналар ва ҳаракатлар билан алоқалар ўрнатиб, икки давлат ўртасида ҳамкорлик ва дўстлик муносабатларини янада мустаҳкамлаш мақсадида «Ўзбекистон — Япония» дўстлик жамияти тузилганди.

Ушбу жамият ва «Фукусима — Ўзбекистон» маданий-иқтисодий маркази ассоциациясининг саъй-ҳаракатлари билан кейинги вақтларда кўпгина салмоқли ишлар амалга оширилди. Бундан бир ой олдин мазкур ҳамкорлик доирасида Фукусима аёллар коллежининг делегацияси республикамизга ташриф буюриб, унинг натижаси ўлароқ Тошкент Давлат шарқшунослик институти ҳамда Фукусима аёллар коллежи ўртасида муаллимлар ва талабалар алмашиш ҳамда тажриба орттириш, адабиётлар алмаштириш юзасидан ҳамкорлик шартномаси имзоланганди.

Яқинда «Фукусима — Ўзбекистон» дўстлик ассоциациясининг таклифи билан Ўзбекистон халқаро маданий-маърифий алоқалар миллий ассоциацияси раиси ўринбосари Ш. Маҳмудова бошчилигидаги делегация Японияда Ўзбекистон кунларини ўтказиш мақсадида кунчиқар мамлакатга жўнаб кетди. Делегация таркибида «Баҳор» ашула ва рақс дастаси созанда-раққосалари ҳамда Тошкент Давлат шарқшунослик институтининг профессор-ўқитувчилари ҳам бор. Делегация томонидан махсус дастур тайёрланган бўлиб, унга кўра «Баҳор» ашула ва рақс дастаси ижросида ўзбек миллий куй-қўшиқ ва рақслари ижроси, фотокўргазмалар намойиши, Тошкент Давлат шарқшунослик институти ва Фукусима аёллар коллежи ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги шартноманинг имзоланиши кўзда тутилади. Бундан ташқари Япониянинг турли хил маданият фондлари учун Токиода катта концерт дастури ҳам намойиш этилади.

Японияда ўтказиладиган Ўзбекистон кунлари икки давлат ўртасида фан ва маданият соҳасида ҳамкорлик алоқаларининг янада кенг қулоч ёзишида муҳим омил бўлади.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Оқсоқоллар маслаҳат кенгашида

МАҲАЛЛАЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИ

Тошкент шаҳар ҳокимлигида шаҳар маҳалла оқсоқоллари Маслаҳат кенгашининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Уни олиб борган кенгаш раиси Кабир Комилов маҳаллаларда тўпланиб қолган муаммоларни ечиш масалаларини муҳокама қилиш, қабул қилинган таклиф ва тавсиялар халқ депутатлари Тошкент шаҳар кенгаши сессиясига тақдим этилажагини билдирди.

Йиғилишда кенгаш раисининг ўринбосари Неъмат Ҳасанов шу кунгача қилинган ишлар ҳақида ахборот бергач келгусида маҳалла оқсоқолларининг ҳуқуқий, ижтимоий, иқтисодий ваколатлари борасидаги савияларини юксалтириш мақсадида туманлараро семинар-кенгашлар ўтказиш таклифини ўртага ташлади. Таклиф Маслаҳат кенгаши аъзолари томонидан бир овоздан қабул қилинди. Шунингдек келаси йил бошида шаҳар миқёсида ёшлар тарбиясидаги муаммолар мавзусида семинар ўтказишга ҳам келишиб олинди.

Йиғилиш давомида кўп қаватли уйларда ташкил этилган маҳаллалар ва турар жойдан фойдаланиш корхоналари (ЖЭК) орасидаги муносабатларда чалкашликлар рўй бераётгани баҳс-мунозарага сабаб бўлди. Бу ва бошқа масалалар ечими юзасидан кейинги йиғилишда ахборот берилиши билдирилди.

БУГУНГИ КУН НАФАСИ

МАМЛАКАТИМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 29 ноябрь куни Корея Республикасининг «ДЭУ» компаниялари гуруҳи раиси Ким У Жунг раҳбарлигидаги делегацияни қабул қилди.

● Президент Ислом Каримов «Кобул — Тўйтепа текстиль» Ўзбекистон — Корея қўшма корхонаси жамоасига энг юксак жаҳон талабларига жавоб бера оладиган ушбу замонавий корхона ишга туширилиши муносабати билан табрик йўллади.

● Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ туманида аъло навли калава ва юксак сифатли тоза газлама ишлаб чиқаришга ихтисослаштирилган «Кобул — Тўйтепа текстиль» Ўзбекистон — Корея қўшма корхонаси ишга тушди.

● Олий Мажлис Раиси Эркин Халилов бошчилигидаги Ўзбекистон парламент делегациясининг Латвияга уч кунлик расмий ташрифи ниҳоясига етди.

● Ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов бошчилигидаги республикамиз делегацияси уч кунлик ташриф билан Иорданияда бўлди. Абдулазиз Комилов Иордания подшоси Ҳусайнга Президент Ислом Каримовнинг Ўзбекистонга келиш таклиф этилган мактубини топширди.

● Пойтахтдаги «Тошкентсут» ҳиссадорлик жамиятида жаҳон андозалари даражасида 12 турдаги сут ва сут маҳсулотлари ҳамда яхна ичимликлар ишлаб чиқарадиган янги цех ишга туширилди. Бу цехга Швециянинг машҳур «Тетрапак» фирмасининг ускуналари ўрнатилган.

● Хоразм вилоятида матбуот нашрларига обуна учун маблағ тўплаш мақсадида ҳашар ўтказилди.

● Тошкентда «Нуроний» жамғармасининг таъсис анжумани бўлиб ўтди. Унда жамғарма низоми қабул қилинди, раҳбар органлар сайланди. Жамғарма раиси этиб Бектош Раҳимов сайланди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● 1997 йил 1 июлидан Ҳамдўстлик давлатлари ҳудудида ягона йўловчилар божхона декларацияси жорий этиладиган бўлди. Бу ҳақда Москвада Ҳамдўстлик мамлакатлари божхона хизматлари раҳбарлари мажлисида қарор қабул қилинди.

● Молдовада бўлиб ўтган президент сайловлари иккинчи тури дастлабки маълумотларига кўра мамлакат парламенти раҳбари Пётр Лучинский Президент этиб сайланган.

● Президент Нурсултон Назарбоев 1998 янги йилини Қозоғистоннинг янги пойтахти Оқмолада кутиб олиш ниятида эканлиги тўғрисида баёнот берди. Шу йилнинг 11 декабридаёқ республика қишлоқ хўжалиги, транспорт вазирликлари девони Олмаотадан Оқмолага тўла кўчиб ўтиши керак.

● Татаристон Республикаси конституциясига киритилган ўзгартишларга мувофиқ эндиликда бу ерда учинчи муддатга ҳам президент этиб сайланиш мумкин. Шунингдек, Конституциядан президентликка номзоднинг ёши 65 дан юқори бўлмаслиги тўғрисидаги чеклаш ҳам олиб ташланди.

● Россия Бош вазири Виктор Черномирдиннинг Францияга ташрифи давомидаги аҳдлашувларга мувофиқ Москвадаги АЗЛК автомобиль заводида Франциянинг «Рено» компаниясининг «Меган» енгил автомобиллари йиғиладиган бўлди. 1997 йилдаёқ бу ерда ҳар бири тахминан 13-15 минг доллар турадиган 5 мингта «Меган» йиғилиши мўлжалланмоқда.

ХОРИЖДА

● Жазоирда бўлиб ўтган референдумда овоз беришда иштирок этганларнинг 86 фоизи мамлакат янги Конституциясини маъқуллади. Бу Асосий Қонунга мувофиқ эндиликда мамлакат президентининг ваколатлари янада кенгайтирилди ҳамда диний асосда сиёсий партиялар тузиш ман этиб қўйилди.

● Белградда маҳаллий ҳокимият идораларига сайловлар натижаларидан норози мухолифатчилар томонидан юз минг кишилик намойишлар давом эттирилаётганлиги муносабати билан Сербия ҳукумати уларга қарши энди қатъий чоралар кўришини маълум қилди.

Истеъмолчи ҳуқуқи ҳимояси

ЯРОҚСИЗ МАҲСУЛОТ КИМГА КЕРАК?

Ўзбекистон Республикасининг «Истеъмолчилар ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилиш тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ ва маҳсулот сифати юзасидан давлат назоратини ошириш мақсадида Тошкент шаҳар ҳокимлиги ишлаб чиқарилаётган ва сотилаётган маҳсулотлар сифатини тегишли тарзда текшириш тўғрисида махсус қарор қабул қилди. Республика давлат стандарти ҳузуридаги шаҳар давлат назорат бошқармаси, давлат солиқ инспекцияси ва бир қатор бошқа мутасадди идоралар зиммасига ана шу қарорнинг бажарилиши масъулияти юкланди.

Стандартлаштириш бошқармаси томонидан Тошкент шаҳар солиқ инспекцияси ва республика прокуратураси билан ҳамкорликда Акмал Икромов, Юнусобод ва Чилонзор туманларининг савдо ташкилотларида октябрь ва ноябрь ойларида ўтказилган текширув натижаларидан шу нарса маълум бўлдики, ҳамон жойларда сақлаш муддати ўтиб кетган озиқ-овқат маҳсулотларини сотиш ёхуд бошқа сифат жиҳатлари бўйича сотишга яроқсиз бўлган маҳсулотларни сотиш ҳоллари юз бермоқда.

Жумладан, Юнусобод туманидаги 3 та — «Шивли» ва «Умид» жамоа корхоналарида, «Гулруҳ» хусусий корхонасида сотувга давлат стандарти талаблари бузилган моллар қўйилган. «Шивли» жамоа корхонасидаги 20 турдаги маҳсулотда («Брук-Бонд» чойидан 75 донаси, «Пикник» печеньесидан 48 донаси, «Товуқ шўрваси» концентратидан 125 донаси) сертификатлар бўлмаган.

Йўл қўйган нуқсонлари учун корхона раҳбари А. Каримов маъмурий жавобгарликка тортилди — ундан оз иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима олинадиган бўлди.

«Умид» жамоа корхонасидаги 5 хил маҳсулотдан 2 тасида («Чеҳра» виноси ва «Дорожная» колбасаси) лаборатория текширувида шу нарса маълум бўлдики, «Чеҳра» виноси ундаги қанднинг етарли миқдорда бўлмаганлиги хусусидан давлат стандартига мос келмас экан.

«Гулруҳ» хусусий корхонасида етти турдаги маҳсулотдан учтасида сертификатлар бўлмаган. Бироқ лаборатория текширувида («Ўзбекистон» арағи, «Форум» пивоси ва «Елена» мойи) улар давлат стандартига мувофиқ келмаслиги аниқланди.

Тўрт хил маҳсулот (82 банка узум шарбати, 6 та олма-узум шарбати, 66 банка олхўри шарбати ва 6 та «Юпи» ичимлиги) сақлаш муддати ўтиб кетган ҳолда сотилган. Мана шу маҳсулотларнинг ҳаммаси савдодан олиб ташланди. Корхона раҳбари И. Иброҳимов савдо қоидаларини бузганлиги учун жавобгарликка тортилди. Унга оз иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима солинди.

Акмал Икромов туманидаги «Вали-Аҳмад», «Б. Қодир» ва «Ансор» савдо нуқталари текширилганда қуйидаги камчиликлар аниқланди: «Ансор»да 20 турдаги буюмлардан икки хилида (8 дона кўк нўхот, 2 та қадоқланган холва) сертификатлар йўқ эди, икки хил маҳсулот (38 та «Мармар» пивоси, 3 қути «Зарафшон» конфети) сақлаш муддати ўтиб кетган тарзда сотилган. Директор ўринбосари М. Нигматуллинга оз иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима солинди.

«Б. Қодир» корхонасида 39 турдаги маҳсулотдан иккитаси (6 та икра, 51 банка олхўри компоти) муддати ўтиб кетган экан, битта маҳсулот (1800 килограмм буғдой уни)да сертификат бўлмаган. Корхона директори А. Ҳамраевга оз иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима солинди.

Чилонзор туманидаги «Даврон ЛММ» дўконида ҳам жиддий камчиликлар аниқланди. Текширилган 20 маҳсулотдан 3 таси (оғирлиги 0,6 килограммли 240 килограмм нон, оғирлиги 0,4 килограммли 48 килограмм «Подмосковная» батони, оғирлиги 0,5 килограммли 60 килограмм «Бородин» батони) стандарт талабларига жавоб бермайди. Бу маҳсулотлар кўзда тутилган оғирликка ҳам мос келмас эди. Сотилаётган 200 хилдан зиёд маҳсулотдан йигирматасида сертификатлар йўқ эди, сотилаётган 12 хил маҳсулот (256 дона олти хилдаги консерва, 22 минг сўмлик 6 турдаги қандолат маҳсулотлари) сақлаш муддати ўтиб кетган бўлсада, улар сотилаётган эди.

Йўл қўйган нуқсонлари учун «Нон-паста» корхонаси цехи бошлиғи А. Орипов, «Тахтапулнон» корхонасининг масъул ходимлари М. Шохўжаев ва З. Юсупжонов, «Даврон» дўкони директори Б. Халимтоевлар маъмурий жазоландилар. Уларнинг ҳар биридан оз иш ҳақининг уч баравари миқдорида жарима ундирилди. Шунингдек, «Нон-паста» корхонасидан 2002 сўм, «Тахтапул-нон» корхонасидан 5810 сўм , «Даврон» дўконидан 9760 сўм ҳажмида жарима ундиришга қарор қилинди.

Ирода ШАРОФИДДИНОВА.

Тадбиркорлик

ТЎЛИҚ ҚУВВАТДА

Пойтахтимизда кенг кўламда олиб борилаётган бунёдкорлик ишларида «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорациясига қарашли «Тошкент ёғочни қайта ишлаш» ҳиссадорлик жамиятининг ҳиссаси улкан. Ушбу корхона маҳсулотларининг қарийб ҳаммаси шаҳар қурилишларига пешма-пеш етказиб беріляпти. Ҳиссадорлик жамиятининг цехларида хилма-хил турдаги эшик, дераза ромлари, бинокорликда зарур бўлган ёғоч қисмлар ишлаб чиқарилади. Корхонада бозор талабларига мос, рақобатбардош маҳсулотлар чиқаришга катта эътибор қаратилаётганлиги боис, ёғоч маҳсулотларининг кўркамлиги ва сифати чет элда ишлаб чиқарилганларидан қолишмайди.

— Энг асосийси, Россиядаги ёғоч тайёрловчи корхоналар билан бевосита алоқаларни йўлга қўйишимиз, — дейди ҳиссадорлик жамиятининг бош муҳандиси Муроджон Мусаев. — Бу эса маҳсулот таннархини 40 фоизгача арзонлаштириш имконини беряпти. Кўпгина ёғочсозлик корхоналаридаги хом ашё танқислигидан фарқли ўлароқ, бизнинг цехларимиз йил давомида тўла қувват билан ишлаб туради. Ойлик ва чораклик режалар доимо ортиғи билан уддаланяпти. Шу ой охиригача 30 миллион сўмликка яқин маҳсулот ишлаб чиқаришни режалаганмиз.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Халқаро ногиронлар кунига

МИСКИН ҚАЛБЛАРГА ИЛИҚЛИК

Ҳозир шаҳримизда Халқаро ногиронлар кунига бағишлаб пойтахт ўзаро ижтимоий ёрдам «Меҳрибонлик» жамиятининг ташаббуси билан ногиронларни маданий ҳаётга жалб этиш беш кунлиги ўтказилмоқда. Ушбу тадбир доирасида ногиронлар Ҳамза театрида спектакль томоша қиладилар, Тошкент давлат цирки томошалари ҳамда Халқлар дўстлиги саройидаги концертлардан баҳраманд бўладилар. Темурийлар тарихи давлат музейи эса 10 кун давомида ногиронларга бепул хизмат кўрсатади.

Туманларда ҳам «Меҳрибонлик» жамиятининг бўлимлари ўз режалари бўйича турли-туман тадбирлар ташкил қилишмоқда. Жумладан, «Тошкенттурист» масъулияти чекланган жамият ёрдамида Собир Раҳимов туманидаги ногиронлар учун (улар орасида оғир хасталикларга чалинган 100-мактаб-интернат ўқувчилари ҳам бор) шаҳримизнинг кўркам гўшалари бўйлаб саёҳат ташкил қилинади.

Эртага шаҳар «Меҳр-шафқат ва саломатлик» ҳамда Қувайт халқаро жамғармалари ҳомийлигида Фурқат боғидаги «Нуронийлар» ошхонасида катта байрам тадбири ўтказилади.

Ногиронларни маданий ҳаётга жалб этиш беш кунлигининг кўнгилдагидек ўтишида ўзининг беғараз ёрдами билан ўксик қалбларга мадад берган «Ўзбекнаво» концерт-гастроль бирлашмаси қошидаги эстрада жамоалари дирекцияси (директори С. Зиёмов)нинг ҳиссаси катта бўляпти.

Дилмурод ИСМОИЛОВ.

Обуна — 97

ЙИЛ БЎЙИ «ОҚШОМ»ГА ҲАМНАФАС

Шаҳримиздаги барча обунани қайд этиш бўлимларида, корхона, ташкилот ва муассасаларда келгуси йил обунасини тезроқ расмийлаштириш борасида муайян ишлар қилинмоқда. Бу ишда туман ҳокимликлари ҳам саъй-ҳаракат кўрсатишяпти. Ҳамза тумани ҳокими Раҳматилла Муҳаммадхўжаев билан қилган суҳбатимизда бунга яна бир карра гувоҳ бўлдик:

— Газетани мен кўпроқ инсон организмига маънавий озиқа берувчи омил деб тушунаман. Бизнинг оилада ҳам, ишхонамизда ҳам «Оқшом» газеталарини севиб ўқиймиз. Шунинг учун ҳам 1997 йил обунасини имкон қадар уюшқоқлик билан ташкил этаяпмиз. Кўпгина корхоналаримиз ишчи-хизматчиларини йил давомида оладиган маошлари орқали пул тўлаш йўли билан обуна қилдик. Яъни ҳозирги кунда корхона ишчиларга қарз бериб туради-да, ишчилар эса уни келгуси йилда тўлайдилар. «Семурғ» акционерлик жамияти худди шундай усулда иш тутди.

Туманимиздаги мавжуд кутубхона ва маданият уйлари учун туман молия бўлими томонидан пул ажратилди. Шунингдек, туман халқ таълими бўлими, соғлиқни сақлаш, ўқув муассасалари, кичик корхоналар, масъулияти чекланган жамиятлар, халқ банки шохобчалари, фирма ва тижорат тизимида иш юритаётган ташкилотлар, барча маҳалла ва хотин-қизлар кенгашлари, мактабгача тарбия муассасалари, туман ички ишлар, Давлат солиқ инспекцияси, прокуратура ходимлари ва бошқа барча-барча фуқароларимиз бу икки газетага обуна бўладилар. Хуллас келгуси йил учун мингдан ортиқ нусхада айнан «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарига ёзиладилар.

Мен севимли газетамизнинг келгуси йилдаги сонларида ажойиб кино юлдузлари ҳақидаги, танқидий мақола ва фельетонларни ҳамда мавсумий ва доимий «Фойдали маслаҳатлар» рукни остидаги қизиқарли маслаҳатларни ўқишни истардим. Биз эркаклар ҳар қандай газетани дўкондан сотиб олиб ёки идорада ўқиш имкониятимиз бор. Аммо уй бекаларини ўйлаб бир йилга обуна бўлиб қўйсак, улар ҳам йил бўйи «Оқшом» билан ҳамнафас бўлиб юришади. Ўйлайманки, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида келгуси йилда ҳам қизиқарли мақолалар ўқиймиз, янги қаҳрамонлар билан газета орқали танишамиз.

Гулчеҳра МУРОДОВА.

ҚАДРЛИ МУШТАРИЙЛАР!

«Тошкент оқшоми»га обуна нархларини яна бир бор эслатамиз.

УЙ МАНЗИЛИГА

- Бир ойга — 99 сўм
- Уч ойга — 297 сўм
- Олти ойга — 594 сўм
- Бир йилга — 1188 сўм

АБОНЕНТ ҚУТИСИГА

- Бир ойга — 79 сўм
- Уч ойга — 237 сўм
- Олти ойга — 474 сўм
- Бир йилга — 948 сўм

ИНДЕКС — 64690

«Тошкент оқшоми»га Ўзбекистон Республикасининг бутун ҳудудида чекланмаган миқдорда обуна қабул қилинади.

Кеча

Футбол

ҒАЛАБА БИЛАН ҚАЙТИНГ

Олимпия шон-шуҳрати музейида Бирлашган Араб Амирликларида ўтказиладиган Осиё Кубоги беллашувларига жўнашга тайёргарлик кўраётган Ўзбекистон терма жамоаси мураббийлари ва ўйинчилари билан учрашув бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А. Азизхўжаев, Республика футбол федерацияси президенти З. Алматовлар сўзга чиқиб, терма жамоамизнинг 1994 йили Японияда ўтказилган Осиё ўйинларидаги ажойиб ғалабалари футболимиз тарихига зарҳал ҳарфлар билан битилганлиги, ўша муваффақиятни такрорлаш учун энг кучли ўйинчилар жамланган жамоада барча имкониятлар мавжуд эканлиги хусусида фикр юритиб, чарм тўп усталаримиз ғалабасини миллионлаб ишқибозлар орзиқиб кутишаётганини алоҳида таъкидлаб ўтишди.

Энди бугун Бирлашган Араб Амирликларига жўнаб кетадиган терма жамоамиз таркиби ва унинг рақиблари хусусида икки оғиз гап. Унинг сафларидан П. Бугало, Д. Башкевич, Ф. Давлетов, Г. Денисов, Ф. Магометов, А. Фёдоров, У. Рўзимов, А. Семёнов, Н. Ширшов, Э. Мамотов, И. Шарипов, С. Атоян, Р. Бозоров, Н. Ҳасанов, С. Лебедев, И. Шквирин, О. Шацких, Д. Назаров, З. Мусабоев ва А. Абдураимовлар ўрин олишди. Афсуски, М. Қосимов ва Ш. Мақсудов каби етакчи футболчиларимиз жароҳат олганликлари сабабли ушбу мусобақада қатнаша олмайдилар. Мутахассислар қуръа бўйича Ўзбекистон, Хитой, Япония ва Сурия жамоалари ўрин олган гуруҳни энг кучли гуруҳ сифатида таърифламоқдалар. Демак, чарм тўп усталаримиз учун 4 декабрь куни бошланадиган Осиё Кубоги ўйинлари осон кечмайди. Шундай бўлсада, «чарм тўп» мухлислари жамоамизни ғалаба билан қайтишларига ишонишади.

Кеча шунингдек, келгуси йили Торонтода бўлиб ўтадиган ногиронлар футболи бўйича жаҳон чемпионатига қизғин тайёргарлик кўраётган «Байналмилал» жамоасини мавсум якунларига кўра тақдирлаш маросими бўлиб ўтди. Республика футбол федерацияси раҳбарияти футболчиларни чин кўнгилдан қутлаб, уларга махсус совғалар ва пул мукофотлари топширишди.

Даврон ИСАЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 4 йиллиги олдидан

ҚОМУСНОМАДА КАФОЛАТЛАНГАН

37-модда.

Ҳар бир шахс меҳнат қилиш, эркин касб танлаш, адолатли меҳнат шароитларида ишлаш ва қонунда кўрсатилган тартибда ишсизликдан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир.

38-модда.

... Барча фуқаролар дам олиш ҳуқуқига эгадирлар...

40-модда.

Ҳар бир инсон малакали тиббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

41-модда.

Ҳар ким билим олиш ҳуқуқига эга...

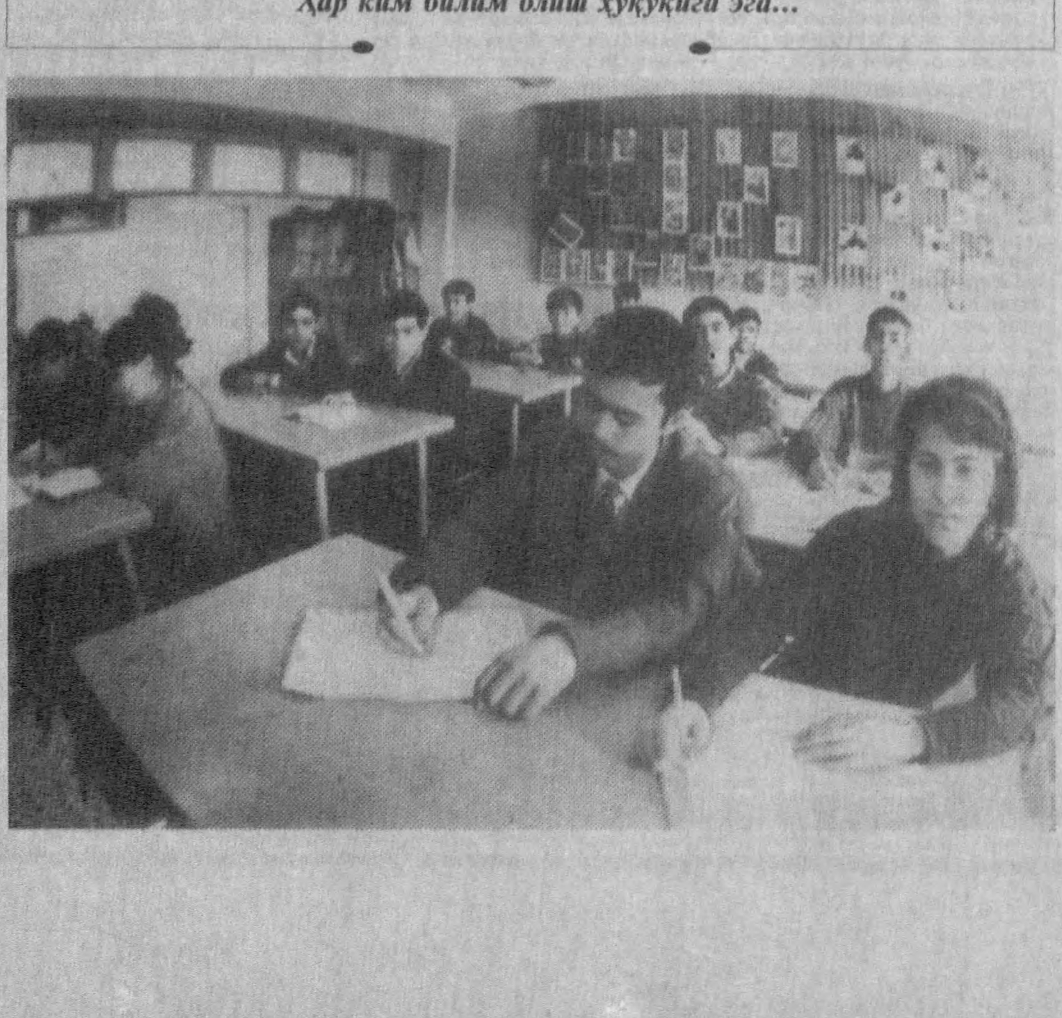

Хусусийлаштириш

ХИФ АКЦИЯЛАРИ — ДАРОМАД МАНБАИ

ХИФлар дастури матбуот марказининг хабар беришича Ўзбекистоннинг фонд бозори қимматли қоғозларнинг яна бир тури Хусусийлаштириш Инвестиция Фондларининг (ХИФлар) акциялари билан бойиди.

Маълумки, ХИФлар хусусийлаштириш миқёсларини янада кенгайтириш, бу жараёнга аҳолининг янада кўпроқ қатламларини жалб этиш, шу билан мамлакатларимизда мулкдорлар синфини шакллантиришга кўмаклашиш мақсадида ташкил этилган.

Ҳозир қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказида 10та ХИФ ҳамда 29 та бошқарувчи компания рўйхатдан ўтиб, фаолият учун рухсатнома (лицензия) олган. Демак, ХИФлар танлаб олиши мумкин бўлган йўл бор эди, улар бу йўлни ҳам танлаб олди. Инвестиция ташкилотлари бирбири билан ўзаро шартнома тузган бўлиб, бошқарувчи компаниялар ана шу шартномаларга мувофиқ тарзда ХИФларнинг бойлигини бошқариш, уларнинг акцияларини тарқатишга киришган.

«Камалак» ХИФи (Андижон шаҳри) акцияларини унинг «Сарбон-Инвест» деб аталган бошқарувчи компанияси республикада биринчи бўлиб сотишга киришди. Акцияларни тарқатиш турли йўллар билан: фонд дўконлари, брокерлик идоралари, Халқ банки бўлимлари ёки қимматли қоғозлар билан операция қилишга рухсатномаси бўлган бошқа банклар орқали амалга оширилмоқда.

Ҳозир ўз-ўзини бошқариш маҳаллий органлари бир пайтнинг ўзида аҳоли ўртасида маърифий ишларни ҳам олиб бориш, ХИФлар давлат дастурининг моҳияти ва аҳамиятини тушунтириши учун акцияларни маҳалла кенгашлари орқали сотиш имкониятлари масаласи ишлаб чиқилмоқда.

Газетхонларга шуни эслатиб қўйишимиз лозимки, республикамизнинг ҳар бир фуқароси битта ХИФнинг 100 та акциясини сотиб ола олади. Фарзандингиз номига ҳам акция сотиб олишингиз мумкин. Агар сиз бундан ҳам кўпроқ акция сотиб олмоқчи бўлсангиз, бошқа ХИФлар хизматингизга тайёр. Уларнинг ҳар бирининг бошқарувчи компанияси сизга 100 тагача акция сотади.

Акцияларни сотиб олганингиздан кейин фонд дўкони ёки бошқа инвестиция ташкилоти бир неча кун ичида сизга сертификат беради. Унда ўзингиз ҳақингиздаги зарур маълумотлар, сотиб олган акциянгиз миқдори, улар учун тўланган пул, шунингдек, сизнинг акцияларингиз сақланадиган ҳамда уларнинг ҳаракати ҳисоби олиб бориладиган Миллий депозитарийдаги депо ҳисоби рақами акс этган бўлади.

«Камалак» ХИФи бошқарувчи компанияси акцияларни йирик миқдорда сотиш ниятида. Бундан тушган пул унга мамлакатимизнинг энг яхши корхоналари акцияларини катта миқдорда сотиб олиш имконини беради. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитаси ХИФлар учун хусусийлаштирилган корхоналарнинг (ҳозирги акционерлик жамиятлари) акциялари сифатида етти йил муддат билан ўзининг номинал нархида (гарчи ҳозир уларнинг бозор нархи анча баланд) махсус имтиёзли кредитлар ажратган.

Шу тариқа ХИФлар ва уларнинг акциядорлари дивиденд олиш учун муайян имкониятларга эга. Бироқ бу бошқарувчи компанияларнинг профессионаллиги, хусусийлаштирилган корхоналарнинг самарали ишлаши, акциядорлар, инвестиция ташкилотларининг фаоллиги сингари кўпгина омилларга ҳам боғлиқ.

«Камалак»дан сўнг «Фойкон» ХИФи ҳам ўз акцияларини сотувчиларга таклиф қилди. Унинг «Сармолия» деб аталган бошқарувчи компанияси бу мақсадда хусусий фонд магазинини очди. Бироздан сўнг у бу ишга бошқа инвестиция ташкилотларини ҳам жалб этади. Шуни қайд этиш муҳимки, бошқарувчи компаниялар ХИФларнинг акцияларини имкон борича кўпроқ сотишдан манфаатдор. Чунки бундан тушган йирик маблағлар турли-туман корхоналарнинг қимматли қоғозларини сотиб олиш имконини беради. Бу ўринда ҳисоб-китоб жуда оддий: яъни корхоналарнинг айримлари ёмон ишлаб, фойда олмаса, самарали ишлаётган бошқа корхоналар ҳисобидан нафақат зарарни қоплаш, ҳатто даромад ҳам олиш, бинобарин, акциядорлар ҳисобига дивиденд ўтказиш мумкин бўлади. Демак, аҳоли ХИФларнинг акцияларини қанча тез сотиб олса, уларнинг бошқарувчи компаниялари шу қадар тезлик билан корхоналарнинг акцияларини сотиб олади.

Шунинг учун ҳам ҳозир бошқарувчи компаниялар мамлакатимизнинг энг яхши корхоналари акциялари сотиладиган биринчи кимошди савдосига фаол тайёргарлик кўрмоқда. Ҳукумат ҳар ойда ўтказилиши мўлжалланаётган бундай кимошди савдолари учун барқарор ва самарали ишлаб турган 300 та акционерлик жамиятини танлаб олган.

Ҳозир бошқарувчи компаниялар тер тўкиб таҳлилий иш олиб бормоқда, корхоналардаги аҳволни диққат билан ўрганмоқда, уларнинг молиявий ҳолати ҳамда инвестицион сиёсатини жиддий кузатмоқда. Зарур маълумотларга эга бўлганидан сўнг улар қайси акционерлик жамиятининг акциясини сотиб олиш фойдалироқ эканини билиб, ўша акционерлик жамиятининг акцияларини сотиб олади.

Ҳозирги долзарб вазифа эса ХИФларнинг акцияларини сотиш, кейинги операциялар учун капитални кўпайтиришдан иборат. Булардан кутилган пировард мақсад эса акциядорлар манфаатларини қондиришдир.

Гулзода МАМБЕТОВА.

Суғурталаш

ЖАМҒАРМА ВОСИТАСИ ҲАМ

Аҳолининг ҳаётини суғурта қилиш муҳим масала ҳисобланиб, у фақат тан жароҳати олганда маълум суғурта пулини тўлашдангина иборат бўлиб қолмай, фуқаролар учун муҳим жамғарма воситаси ҳам ҳисобланади. Бизнинг Давлат суғурта бош бошқармасининг шахсий суғурталаш бўлими бошлиғи Герман Зецер билан суҳбатимиз ҳам суғуртанинг ҳаётимизда тутган ўрни хусусида бўлди.

— Герман Борисович, суғуртанинг моҳияти ва унинг жамият ривожланишида тутган ўрни тўғрисида тўхталиб ўтсангиз.

— Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда суғурта фаолиятига катта аҳамият берилмоқда. Фуқароларнинг, корхона ва ташкилотлар мол-мулкини, юкларни, қурилиш объектларини, деҳқон ва фермер хўжаликларида мавжуд воситалар ва чорва молларини ҳар хил офатлардан молиявий ҳимоя қилиш суғурта ташкилотларининг вазифасига киради.

Кенг кўламда ўтказилаётган давлат мулкини хусусийлаштириш, кичик ва қўшма корхоналарнинг ташкил этилиши натижасида мулк эгалари бўлган юридик ва жисмоний шахслар суғурта хизматидан фойдаланишларини даврнинг ўзи тақозо қилмоқда. Суғурта ташкилотлари маълум бадаллар тушуми асосида ҳар хил фондлар ташкил этадилар ва табиий офат, бахтсиз ҳодиса натижасида кўрилган зарарни қоплаш орқали ишлаб чиқаришнинг узлуксизлигини таъминлашда, аҳолини эса ижтимоий ҳимоялашда қатнашадилар.

— Айтингчи, суғурталанувчилар пенсия ёшига тўлганларидан сўнг қўшимча пенсияни суғурта қилиш учун қандай ишлар амалга оширилади?

— Аввало суғурта шартномаларини давлат суғурта ташкилотлари Ўзбекистон Республикасида доимий яшайдиган фуқаролар билан тузадилар.

Суғурта шартномаларини 25 дан 60 ёшгача бўлган эркаклар ва 20 дан 55 ёшгача бўлган аёллар фақат ўз фойдаларига тузишлари мумкин. Шартномалар суғурталанувчининг белгиланган шаклдаги ёзма аризаси асосида тузилади. Аризада у қўшимча пенсияни олиш ҳуқуқи бошлангунга қадар ўзи вафот этган тақдирда суғурта пули тўланиши лозим бўлган шахсни кўрсатиши лозим.

Суғурта муддати тугагач, агар суғурта шартномаси бўйича ҳамма бадаллар тўланган бўлса, суғурталанувчи пенсия ёшига тўлгандан сўнг унга умрининг охиригача қўшимча пенсия тўланади.

— Қўшимча пенсиянинг миқдорини белгилаш қоидалари қандай?

— Суғурта муддати тугагач, суғурталанувчи суғурта муддати тамом бўлган пайтда Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам пенсия миқдорида қўшимча пенсия олади.

Агар суғурталанувчи хоҳласа, суғурта муддати давомида бир нечта шартнома тузиши мумкин.

— Суғурта бадаллари ва уларни тўлаш қандай тартибда олиб борилади?

— Бадаллар суғурталанувчининг ёшига, суғурта муддатига ва қўшимча пенсиянинг миқдорига қараб белгиланади. Суғурталанувчи биринчи бадални ўзининг суғурта ҳақидаги аризасида кўрсатилган ойдан тўлаши шарт. Агар суғурталанувчи навбатдаги уч ой учун бадалларни тўлашмаса, суғурта шартномаси бекор қилинган деб ҳисобланади ва тўланган бадаллар суғурта ташкилотининг харажатлари учун 15 фоизи чегириб қолган ҳолда қайтариб берилади. Агарда, суғурта муддати тугаган бўлса-ю, аммо бадаллар тўлиқ тўланган бўлмаса, у ҳолда қўшимча пенсия то қарзнинг ҳаммаси узилгунга қадар қарзни ойма-ой ушлаб қолган ҳолда тўланади. Суғурта бадаллари нақд пул билан ҳам, пул ўтказиш йўли билан бир йўла ёки ҳар ойда тўланиши мумкин.

Суғурталанувчи иш жойини ёки доимий яшаш жойини ўзгартирганда, у бадаллар тўлашни давом эттириши учун янги иш жойи (янги яшаш жойи) жойлашган туманнинг давлат суғурта муассасасига бир ой муддат ичида мурожаат этиши зарур. Суғурталанувчи биринчи бадални тўлаганидан кейин унга суғурта шартномаси чўзилганлигини тасдиқловчи суғурта гувоҳномаси топширилади.

— Суғурта муддати тугамасдан суғурталанувчи тўлаган бадалларини қайтариб олиши мумкинми?

— Суғурталанувчи суғурта муддати тугамасдан истаган вақтда, охирги бадални олган давлат суғурта муассасасига ёзма ариза бериб, кучда бўлган суғурта шартномасини бекор қилишга ва тўлаган бадалларини қайтариб олишга ҳақлидир. Бу ҳолда қайтариладиган бадаллардан суғурта ташкилотининг 15 фоиз миқдоридаги харажатлари ушлаб қолинади. Суғурталанувчи пенсия олиши ҳуқуқи бошланмасдан олдин ва бошлангандан кейин вафот этган тақдирда ҳаёт юрган турмуш ўртоғига (у йўқ бўлганда — меросхўрларига) тўланган ҳамма бадаллар қайтарилади ҳамда ушбу ҳодиса юз берган пайтда Ўзбекистон Республикасида амал қилаётган энг кам пенсиянинг бир йиллик миқдорида қўшимча пул тўланади.

— Пенсия олаётган суғурталанувчи яшаш жойини ўзгартирса қаерга мурожаат қилиши керак?

— Мабодо пенсия олаётган суғурталанувчи яшаш жойини Ўзбекистон Республикаси чегарасида ўзгартирса, янги яшаш жойидаги давлат суғурта муассасасига ўзининг пенсия билан боғлиқ ҳужжатлари йиғма жилдини сўраб олиш ҳақида ёзма ариза билан мурожаат қилиши лозим.

— Суғурта шартномасидан келиб чиқувчи талабларни тақдим этиш ва низоларни кўриб чиқиш тартиби қандай амалга оширилади?

— Суғурта шартномасидан келиб чиқадиган талаблар суғурта шартномаси бекор қилинган, суғурталанувчининг қўшимча пенсия олиш ҳуқуқи бошланган ёки суғурталанувчи вафот этган кундан бошлаб 3 йил мобайнида тақдим этилиши мумкин.

Суғурта шартномаси билан боғлиқ низолар қонунда белгиланган тартибда кўриб чиқилади.

Суҳбатни Маъмура РЎЗИЕВА ёзиб олди.

Устозлар

53 ЙИЛЛИК МЕҲНАТ

Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат ҳиссадорлик жамиятида аксарият ёшлар қатори кўпни кўрган, етук мутахассислар, устозлар меҳнат қилишади. Уларнинг кўпчилиги ярим асрлик умрларини мана шу корхонага бахшида этишган. Илғор кекса ишчилар рўйхатини кўздан кечирган вақтимизда бизнинг эътиборимизни Маҳмудхўжа Юсупхўжаев жалб этди. Бу отахон корхонада мана 53 йилдан буён меҳнат қилар экан. Шундай катта ва кўпминг кишилик жамоа орасида уларни топишимиз қийин бўлмади. Чунки отахонни кимдир «Устозим» деб атаса, яна кимдир «Бизнинг отамиз» дея ардоқлашаркан.

Маҳмудхўжа акадан ўтган эллик уч йиллик меҳнат фаолиятлари ҳақида гапириб беришларини сўраганимизда, улар бироз хаёлга чўмдилар...

Ўша вақтда ўн тўрт ёшли ўспирин йигит эдим, — дея сўз бошлади Маҳмудхўжа ака. — Яъни 1943 йил. Бу даврнинг қандай оғир эканлигини айтмасам ҳам бўлади. Ота-онам аввалига заводда ишлашимга қарши бўлганлар, лекин оилани боқиш, тирикчилик учун кимдир қимиллаб туриши керак-ку, деган фикрларимни тўғри тушунишиб, ишларимга ривож тилаб, оқ фотиҳа беришди. Устозим Ҳамидулла Убайдуллаевнинг қўлида силлиқловчиликни ўргана бошладим. Ўша вақтда ҳам уч ойлик синов муддати бўларди. Шуни муваффақиятли ўтаган ишчига мустақил иш бошлашига рухсат бериларди. Синов муддати тугаб, устозим ёрдамида бу касбнинг барча сир-асрорларини ўргана бошладим. Уч йилдан сўнг 6-даражали токарь бўлиб етишиб чиқдим. Ва шу соҳада ўн беш йил ишладим. Гоҳо битта касб билан чегараланиб қолиш менга хос иш эмас деб ўйлаб юриб, чархчиликни ҳам ўргандим. Бу касбда 12 йил ишладим. Тайёрланаётган маҳсулотларнинг кўпроқ қисми оловда қиздирилиб, сўнг ишловга узатиларди. Негадир олов цехида иш сустлашаётгандай туюлаверди. Назаримда шу ерга мен етишмаётган бўлсам керак, деб темирчиликни ҳам ўрганиб олдим. Темирчи бўлиб 15 йил ишладим. Сўнгра умр ўтаётганлиги, мана шу ишларимни ёшларга ўргатиш лозимлигини эътиборга олиб, шогирдлар тайёрлашга киришдим. 14 та шогирд тайёрлаб бўлгач, металлни арраловчи-тайёрловчилик ҳунарини ўргандим ва саккиз йил ишлашга муваффақ бўлдим. 1986 йилдан пенсияга чиқдим. Аммо корхонадан ажралиб қолганим йўқ. Ҳозир ҳам менга муносиб ишларни топиб беришади. Мана бу йил корхонамиз тарихида мисли кўрилмаган даражада янгилик ва ўзгаришлар юз берди. Бозор иқтисодиёти шароитида анча тақчилликларга дуч келдик. Лекин имкониятга қараб ишлаб чиқариш тўхтатилмади. Ишчиларга бериладиган ойлик маошлари узилиб қолгани йўқ. Кўп миллатли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг донғи янада жаҳонга машҳур бўлди. Энг аввало бирлашмамизнинг давлат ҳиссадорлик жамиятига айланиши кўплар қатори биз пенсионерларни ҳам мамнун этди. Ҳар бир пенсионерга ишлаган иш вақтига қараб корхона томонидан чиқарилган акциялардан имтиёзли равишда тарқатишди. Менга ҳам 17 та акцияни бепул беришди. Шунга қўшимча яна 6 та акцияни ўзим сотиб олдим. Ишлаб чиқаришда ўтган йилга нисбатан анчагина ўзгариш бор. Яқин кунларда олган акцияларимиз учун дивидендлар ҳам олишни мўлжалламоқдамиз. Янгича иш усулида иш бошланганлиги кўпчиликка манзур бўлаётганлигини бугунги кунда эришаётган ютуқларимиздан ҳам билсак бўлади. Узоққа бормайину яқингинада янги самолётимиз қанот ёзиб, бош корхона ҳудудида синовдан ўтказилди. Бундай шодиёнадан фахрланмай бўладими, ахир. Чунки унинг замирида шу корхонада меҳнат қилаётган барча-барчанинг ҳиссаси бор-да.

— Маҳмудхўжа ака, ҳозир пенсионер бўлсангиз, кўп вақтингиз уйда ўтар экан-да.

— Йўқ, қизим, уйда ўтиролмайман. Юнусобод даҳасидаги «Боғи шамол» маҳалласида ҳам иш топиб олганман. Маҳалла оқсоқоли Абдувоҳид Абдумаликов билан амалга ошириладиган ишларимиз жуда кўп. Бундан ташқари 17 неварам, 2 та эварам бор. Улар билан ҳам «салом-алик» қилиб турмасам, кўнглим ўрнига тушмайди. Кампирим бандаликни бажо келтиргандан сўнг, гоҳ ишхонага, гоҳ маҳаллага, гоҳ болаларимнинг уйларига бориб хабар оламан. Шаҳримиздаги бўлаётган ўзгаришларни томоша қиламан. Имкониятимга қараб қадамжоларни бориб зиёрат ҳам қилиб келаман. Нима бўлганда ҳам кўпроқ вақтимни яна иш жойимда ўтказишга одатланганман. Мана яқинда корхонамиз касаба уюшмаси томонидан ажратилган имтиёзли йўлланма билан корхонага қарашли «Кристалл» дам олиш масканида бўлиб қайтдим. Шундай улуғвор юртимиз фахри бўла олган масканда меҳнат қилганимдан ва қилаётганимдан фахрланаман. Агарда давр тақозоси билан «Яна ёш йигит бўлиб қолсангиз, қаерда ишлаган бўлардингиз» деб сўрагудек бўлсалар, «Яна Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат ҳиссадорлик жамиятида ишлайман» деб жавоб берган бўлар эдим. Мен шундай корхонанинг оддий ишчиси бўлганимдан фахрланаман.

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

Мавзуга қайтиб

ҚАЙДАСАН, «ОТЧОПАР»?

Айтингчи, «Отчопар» бозорига йўлингиз тушганми? Ҳа, дейсизми, унда қандай бориб келганингизни айтиб бера оласизми? «Ҳа, энди йўл азоби гўр азоби-да», дейсизми, эй ўлманг!

Энди мендан ҳам эшитинг... Кунлардан бирида «Маликаи дилозор хархаша қилиб қолдилар: «Қиличини қайраб қиш келяпти. Болаларнинг эгнини бутлаш керак. Сиз ҳам эр бўлиб бундоқ бозорлашиб келсангиз, асакангиз кетадими?»

Хуллас «Отчопар» бозори қайдасан, деб йўлга тушдик. Шу метро деганлари кўп яхши-да! Бир зумда Собир Раҳимов бекатига етказиб қўйди.

Томошанинг каттаси метродан чиқаверишда бошланди. Бекат атрофи автобусу турли русумли машиналарга тўлиб кетган. Юқорига чиқишингиз билан атрофингизни беш ёки олтита забардаст йигитчалар ўраб олиб, Худоёрхон замонидаги жарчилар каби бараварига ҳайқиришади: «Ака, «От-чо-пар»га борасизми?» «От-чо-пар» Ўн сўм, олти сўмдан «От-чопар!».

Биласизми, каминанинг шовқин-суронга асло тоб-тоқати йўқ. ҳалиги азамат йигитлар эса жар солиб, худди сизни ўз елкасига ортмоқлаб олиб борадигандек ҳали у машина, ҳали бу автобус томон тортқилай бошлайди...

Ҳай, «Кўча тўла минг киши, ким билан кимнинг иши бор», деганларидек, бир амаллаб бирорта автобусга ҳам чиқиб олдингиз. Энди машмашанинг яна каттароғига дуч келасиз. «Жарчи»лардан биттаси ҳар кимдан олти ёки ўн сўмдан пул йиға бошлайди. «Ака, карточкангиз бу ерга ўтмайди. Бу собственний автобус, пулдан чиқаринг, пулдан!». «Қандай тушунмаган ғалчасиз хола, пулини тўланг-да, ахир!».

«Сабабдан-сабаб, балчиқдан иморат», дейишган экан машойиҳлар. Ҳеч қанча вақт ўтмай, бозорга ҳам етиб олдингиз. Эй, нимасини айтасиз. Бозор ўз йўлига экану транспорт ўз йўлига экан-да.

Тағинам ўша ҳар куни бозорга борадиганларга тўзим тилагингиз келади. Яна шайтонга хай бериб, минг бор мулоҳазага бориб, тирикчилик тошдан қаттиқ, шу бечора «жарчи», «патта олувчи», «ундовчи» яна қандай ному аъмоли бор, уларнинг. Шуларга ҳам қийин-да, ҳар бирининг бир этакдан болалари бўлса, тоғни урса талқон қила оладиган бу паҳлавонлар жар солиб, сизни автобусларга судраб чиқармаса, бозорга бориш йўлини тополмай, сарсону саргардон бўлиб қоласиз-да, оғайни, деворгинг келади.

Ўзига қолса бу «жарчи»лар бирор ерда муқим ишламай «Отчопар»да, Эски шаҳарда, Қўйлиқда, Сирғалида, борингки, метро бекатларида ҳамманинг асабини эговлаб, еру кўкка жар солиб, юришармиди.

«Эндигина елкамизга офтоб тегиб, биримиз икки бўлаётувди. Тирикчиликнинг айби йўқ-ку!» деди «жарчи»лардан бири ялингансимон.

Майли, оғайни, тирикчилигингни қилавер, аммо ҳамма ёққа жар солиб одамларнинг асабига тегиш шартми? дейдиганлар ҳали-бери топилмайди, чоғи.

Ушбу сатрлар муаллифи яқинда «Вадабанг» сарлавҳали мақола ёзиб («Тошкент оқшоми», 1996 йил 23 октябрь) «Сайилгоҳ» кўчасидаги шовқин-сурон хусусида ўз фикр-мулоҳазаларини баён этган эди. Аммо «Сайилгоҳ» кўчасидаги шовқин-сурон асло босилай демаяпти. Ахир бундай бақир-чақирларга қарши бирон чора борми деган савол билан каминанинг боши ғовлаб ётибди.

Ана шуниси алам қиладида!

Шавкат ТУРОБ.

— Маънавий баркамоллик, маънавий комил инсон деганда мен аввало ўз туғилган уйига, киндик қони тўкилган, ота-боболарининг марқадлари жойлашган, ўзи яшаб турган табаррук тупроққа бўлган эътиқодни, муҳаббатни, садоқатни тушунаман. Кишида ҳар қанча моддий бойлик бўлмасин, ҳар қанча дунё йиғмасин, агар Ватани йўқ экан, асло-асло бахтли бўлолмайди. Сўзимни икки буюк ватандошимизнинг тақдири ҳақидаги тарих билан мустаҳкамламоқчиман.

Бобур Мирзо Ҳиндистонда буюк салтанат тузган, тенги йўқ саркарда, подшоҳлигини яхши биламиз. Лекин шул зот бир тилим қовун устида кўзидан ёш тўккан. Бир умр «Оқар сувнинг фироқидин кўзимдан ҳар дам оқар сув» деб фиғон чеккан. Шунчалар улкан тож-тахт эгаси бўлса ҳам «Ўз ерни қўйиб Ҳинд сори юзландим, Ёраб нетайин, не юз қаролиғ бўлди» деб надоматли сатрлар битган. Даври қазоси келганида эса жисмини Кобулга элтиб кўмишни васият қилган. Ватанимга харна яқинроқ бўлай деган.

Дилбар лирик шоиримиз Зокиржон Фурқат ҳам бир умр Ватан ҳажрини чекиб яшади. Унинг:

Айди: «Эй бечора қилдинг не учун тарки Ватан?»
Мен дедим: «Ғурбатда Фурқат бор экан тақдирда»

сатрларини изтироб билан битганки биз ҳам уни бефарқ ўқий олмаймиз.

Энди ўзим гувоҳ бўлган икки ҳолат ҳақида ҳам сўзламоқчиман. 1983 йилда Истамбул шаҳрида туркшуносларнинг халқаро конгресси бўлиб ўтганди. Ўзбекистонлик вакиллар орасида камина ҳам бор эдим. Туркияда яшовчи олим билан суҳбат қуришга муяссар бўлган эдим. У киши бажонидил қўлёзмалар билан таништирди. Мавлоно Жомийнинг девонини кўрсатди. Суҳбатимиз асносида маълум бўлдики у асли бухоролик экан. Ота-онаси тарки Ватан қилганида чақалоқ бўлган экан. Ота-онаси Туркияда вафот этибди. Ўзи шу ерда камол топибди.

Дилкаш суҳбатлар

БОБОЛАРДАН ҚОЛГАН МЕРОС

Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Ҳамид Сулаймон номидаги қўлёзмалар институти директори, академик Азизхон ҚАЮМОВ билан мулоқот

Мол-ҳоллари ўзига етарли, уй-жойлари бадастур экан. Шу одам кўз ёшларини зўрға тийиб бир илтимос қилди: «Ўзбекистонга қайтганингизда Бухорога ўтсангиз, Минораи Калонга бориб таъзим бажо қилинг. Менинг соғинчларим, саломларимни етказинг!». Қаранг, умрида кўрмаган, билмаган Ватанига шунчалар муҳаббат! Ўшанда ғоятда мутассир бўлган эдим.

1995 йилда институтимизга бир хорижлик ўзбек киши келди. Институтимиз ходимлари билан суҳбат қурди. Англашилдики у қўлёзмалар билан ниҳоятда қизиқар, ҳар бир сатрини қадрлар экан, ота-онаси ҳам зиёли, илмпараст бўлишган экан. Меҳмонимиз дедики, мол-дунём бисёр. Лекин дилимиз Ўзбекистонда. Нетайликки Ватандан жудо бўлганмиз.

Институтимиздаги қўлёзмаларни кўриб, унинг қанчалар эҳтиётланаётгани, ўрганилаётганидан огоҳ бўлиб, ниҳоятда мамнуният изҳор этди. «Тарихини, ўзлигини қадрига етадиган шундай авлоддар бор экан, Ватанимиз ҳамиша қудратли, мустаҳкам бўлиб боқий туради», деди.

Демак кишилик жамиятининг энг улуғ мезони Ватан, ватанпарварлик экан! Ватанни севиш туйғусидан маҳрум бўлган кимса — у нималарга эришмасин — қуруқ жисмдир. Ватан туйғуси билан бахтиёр бўлмаган кимса бахт нималигини ҳам билмай ўтади.

Устозим, ажойиб ғазалнавис, Ўзбекистон халқ шоири Чархий ёзадилар:

Кўзимга хур Ватаним гарди тўтий кўринур,
Анинг муҳаббати ҳар бир кўнгилга жо кўринур.

Бундай самимий сатрларни юртини севган фидойи қалбгина ёза олади!

Маънавиятнинг яна бир юксак белгиси бу — халққа муҳаббатдир. Халқини севган киши асло кам бўлмайди. Ҳазрат Навоий ёзадилар:

Нафъинг агар халққа бешак дурур,
Билки бу нафъ ўзингга кўпроқ дурур.

Халқнинг муҳаббатини қозонишдан ортиқ бахтиёрлик йўқ. Сен агар халқингни севсанг, халқинг ҳам сени севади.

Атоқли шоиримиз Ғафур Ғуломни халқимиз жуда яхши кўрарди. «Менинг халқимга бўлган муҳаббатим, халқимнинг менга бўлган муҳаббати бўлиб қайтди», деган эди бир куни улуғ шоиримиз. У киши юртдошларимизнинг ҳар бири ютуғидан фахрланардилар.

1946 йил эди. Шарқ факультетида Динора деган қиз ўқирди. Айни пайтда консерваторияда ҳам таҳсил оларди. Вена шаҳрида халқаро мусиқа фестивали бўлиб, унда Динора ҳам иштирок этди. Бир нечта мусиқалар ижро қилди. Бир ўзбек қизининг Ўзбекистон номидан шундай улуғ анжуманда иштирок этганидан тўлқинланган Ғафур Ғулом бир шеърида ёзган эдилар:

Мусиқа бешиги, Штраус ватани,
Оҳанглар бозори қадим Венада,
Динора янгратди ўзбекнинг қалбин —
Рубобий ҳиссини пианинода.

Кўриниб турибдики «Халқнинг ташвиши — менинг ташвишим, халқнинг қувончи — менинг қувончим», деб яшаган одамгина баркамоллик касб этади. Бундай хислар бизни кўролмасликдан, адоватдан, ҳасаддан асровчи буюк қудратдир. Ўз халқини севган киши ҳеч қачон бошқа халқларни камситмайди. Барча халқни севиш, ардоқлаш эса байналмилалликдир. Инсон номини улуғлашдир. Қуръони Каримни ўқинг — инсон ҳақида сўзлайди. Буюк шоирларимизни ўқинг — инсон номини улуғлайди.

Аҳиллик, бирлик тўғрисида сўзлаш қанчалар ёқимли. Юрагида Ватан муҳаббати туйғуси бор инсонгина оламга ёруғ нигоҳ билан боқади. Қалбимизда шундай олижаноб туйғулар бор бўлсин, барқарор бўлсин дегим келади.

Ҳа, Ватанга бўлган муҳаббат, ватанпарварлик қалбимиздаги буюк эътиқодимиздир. Ана шу муҳаббат комил инсонга хосдир.

Ҳазрат Алишер Навоий лутф қиладилар:

Тўрт унсур, етти кўк, олти жиҳод,
Нодиру олий асоси коинот.
Барчасидан ашрафи инсон эрур,
Чун камолидин хирад ҳайрон эрур.

Демакки, ота-боболаримиздан бизга қолган мероси буюк маънавият — Ватанга муҳаббат, ватанпарварлик, ўз халқини улуғлаш деб эътироф этаман.

Мен ушбу гапларни тўқиб чиқармадим. Институтимиз хазинасида бор бўлган аҳли дониш аждодларимиз Жомий ва Навоий, Бобур ва Фурқатнинг, ўзга алломаларнинг битикларида, назмларида Ватан муҳаббатти барқ уриб турибди. Шундоқ улкан бойлик эгаси бўлган авлодларимиз ҳам уларга муносиб ворис бўладилар деб ишонаман.

Темур УБАЙДУЛЛО ёзиб олди.

Асрий қадриятларимиздан бири — бу келин саломдир. Ушбу саломда оилада эҳтиром мужассамдир.

Қадриятларимиз

СИРУ АСРОР, СЕҲРУ МЕҲР БОР

Эрталаб қўшнимиз Фароғат кеннойи ҳовлиқиб чиқиб қолди. Оғзи қулоғида...

— Опоғойим турдиларми?

— Чой ичаяптилар, — дедим... — Тинчликми?

— Тинчлик. Кўпайишдик, — чеҳраси балқиб деди Фароғат кеннойи, — невbooрали бўлдим. Ўғил.

Турган гапки бундай севинчли хабардан онам — Манзура аянинг боши осмонга етди. Ўзлари болажон эмасмилар, бирпасда айланиб-ўргилиб қолдилар.

— Тўқсондан ошдингиз, битта дуо қилинг, опоғойи. Илоҳим неварам сизга ўхшаб пири бадавлат бўлиб юрсин, — эланди Фароғат кеннойи.

— Вой, дуо қилмасим ҳам бор эканми? Қани, омин: илоҳим шу кичкинанинг қадами қутлуғ келган бўлсин. Ўчоғи ўтга, қозони ошга тўла бўлсин. Ўлмасидан умр, кетмасидан давлат, йитмасидан соғлиқ ато этган бўлсин...

Фароғат кеннойининг сал ранги ўзгарди.

— Раҳмат, опоғойи, — деди у, лекин сўзлари самимий эмас, тил учидалигини ўзи ҳам сезиб турарди. — Кечирасиз-да энди, эрталабнинг дуоси файзли бўлади деб чиқувдим...

—Сал ўзгариб қолди Фароғат, — деди ойим қўшнимиз чиқиб кетгач, — бир билинг-чи нега бунақа ҳали истара, ҳали пистара бўлиб қолди-а?..

Рафиқам чиқиб кетди. Анчадан кейин кулиб қайтиб келди.

— Қилган дуоингиз ёқмабди. Ўлмасдан умр, кетмасдан давлат берсин дейдилар, бу қандоқ гап, деб хафа бўляпти.

— Хах. Сиз ёшлар-а, — бош чайқадилар ойим, — ахир ота-буваларимиз қилиб келган дуо шу ҳаммаси. Қачон бир гапнинг таг-замирига тушунадиган бўласизлар... Кетмасидан деганим, сира адо бўлмайдиган жойидан давлат ато қилсин деганим; ўлмасидан деганим, сира ҳам касал бўлмайдиган, доимо соғлом юрадиган умр берсин деганим; йитмасидан деганим сира ҳам чарчамайдиган, ҳормайдиган, бардам бўладиган жойидан соғлиқ берсин деганим. Чамаси «кетмасдан», «ўлмасдан», «йитмасдан» деб эшитган қўшнимиз тушмагур. Ҳай майли, мен ўзинимас, неварасини дуо қилдим. Мурғак болага Аллоҳ ўзи етказади яхшиликни.

Ўшанда билганман, халқимизнинг дуоларида қанчадан қанча сиру асрор, сеҳру меҳр борлигини. Қўшнимнинг ўша набиралари дўмбиллаб юришибди. Ишонасизми, йўқми, ҳатто қишли-қировли кунда ҳам битта кўйлакда чопиб юришади. Икки юзи қип-қизил! Шунда онамнинг дуолари қулоғим остида эшитилади: ўлмасидан умр, кетмасидан давлат, йитмасидан соғлиқ берсин...

Ғолиб МИРЗО.

Маънавият, маърифат асосида билимларга интилиш ётади. Билим эса китоблар бағрига яширинган бўлади. Шу сабабли кутубхона ходимлари ҳамиша хизматда бўладилар.

Рустам Шарипов олган сурат.

МАЪНАВИЯТ ВА МАЪРИФАТ

...Маънавиятда инсоннинг иймони, эътиқоди, ахлоқи, ҳаётнинг маъносини қандай тушуниши намоён бўлади.

Ислом КАРИМОВ.

Ўзбекистон қўшиқ байрами

МУАЗЗАМ ОҲАНГЛАР ЯНГРАЙВЕРАДИ

Аввал хабар берилганидек Президент Ислом Каримовнинг Фармонига биноан шу йил 18 ноябрда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси анъанавий қўшиқ байрами ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу муносабат билан мухбиримиз «Ўзбекнаво» гастроль-концерт бирлашмаси бош директорининг ўринбосари, Муҳиддин Қориёқубов номидаги академик ва халқ бадиий жамоалари дирекциясининг директори, Ўзбекистон халқ ҳофизи Ўлмас Саиджонов билан учрашиб, бир нечта саволлар билан унга мурожаат этди.

— Ўлмас ака, анъанавий қўшиқ байрами ўтказиш ҳақидаги қарор маданий ҳаётимиздаги катта воқеа бўлди. Қарорни ҳаётга тадбиқ этиш борасида тайёргарлик бошлаб юборилган бўлса керак?

— Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллигига бағишланган «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзусидаги қўшиқлар кўрик-танлови зўр кўтаринки руҳ билан ўтганига ҳаммамиз гувоҳмиз. Кўрик-танлов давомида ўнлаб янги қўшиқлар яратилди, санъат оламига янги номлар кириб келди. Бундай улуғвор тадбир истиқлол мевасидир, албатта.

Қўшиқ байрамини анъанавий ўтказиш ҳам қувончли, айни пайтда, ҳам шарафли. Ушбу байрам қарорда белгиланганидек икки босқичда ўтказилади. Биринчи босқич Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар, Тошкент шаҳри миқёсида бўлиб ўтади. Иккинчи босқич эса якуний ҳисобланади. Албатта нуфузли ҳакамлар ҳайъати барча ишга ўзининг одил баҳосини беради. Биз ҳам ўз навбатида вилоятларга нимаики ёрдам зарур бўлса кўмакка ўз вақтида шаймиз. Иш эса аллақачон бошланган.

Хабарингиз бор, бу йил соҳибқирон Амир Темурнинг 660 йиллиги бўлиб ўтди. Буюк бобомизга бағишланган талай қўшиқлар яратилди. Самарқандда Боғи биҳишт, Боғи Чинор, Боғи Жаҳоннамо, Боғи Эрам ҳақида ажойиб қўшиқлар янгради. Жаҳоннамо ҳақидаги қўшиқни ижро этганим билан фахрланаман. Ушбу қўшиқларнинг барчасини жамлаб телевидениега тақдим этмоқчимиз. Ижро этилгандан кейин кўз қорачиғидек асраб қўймоқчимиз. «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танловида ғолиб чиққан қўшиқларни ҳам шундай қилмоқчимиз.

— Ўлмас ака, аввалги қўшиқ-танловда айрим камчиликлар ҳам бўлди...

— Кўрик-танлов бизнинг биринчи қадамимиз эди. Биринчи қадамлар ҳамиша ҳар тарафлама мукаммал бўлмайди. Кўрик-танлов бизга ҳам катта мактаб, сабоқ вазифасини ўтади. Келгуси қўшиқ байрамларида ҳар тарафлама пухта иш олиб бориб маънавиятимиз, маданиятимизни юксак поғонага кўтарадиган асарлар яратилишига ўз ҳиссамизни қўшамиз.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ ёзиб олди.

Мулоҳаза

КУЙ БИЛАН СЎЗ ВИСОЛИ

Барча покиза кўнгиллар серзавқ, мазмунли қўшиқлардан руҳий озуқа ола билади. Қўшиқ кўнгилни кўтаради, тўлдиради, ором бахш этади, ташвишлардан, кўп иллатлардан фориғ этмоғини биламиз, сезамиз, идрок этамиз ҳамиша.

Қўшиқ аслида куй билан сўзнинг висол топгани, омухта бўлгани, очиғини айтганда, қўшилгани.

Кўнгилдаги завқни ёхуд ғазабни сўз билан ифода этиш мушкул бўлган ҳолатда куй-оҳанг унга кўмакка келган эмасми, оҳанг сўз мазмунини сингдиришга воситачи эмасми? Зотан шундай, шундай... Турган гап, қўшиқлар мардликни, одобни, дўстликни, энг зарури вафо-муҳаббатнинг тараннуми, бахт-у Ватан мадҳиясидир.

Қўшиқ айтиш, қўшиқ эшитишни билиш фазилат ва зийнатдир.

Ҳозирги қўшиқчилигимизга назар қиладиган бўлсак, анчагина ютуқларга эгамиз. Уни янада яхшилаш эса истиқлолга эришган она юртимиз ва халқимизнинг эҳтиёжидир.

Барчамиз «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танлови қандай кўтаринки руҳда ўтганлигининг гувоҳи, иштирокчиси бўлдик. Талайгина яхши, жарангдор қўшиқлар яратилди. Кўпгина истиъдодлар кашф этилди. Қўшиқ хазинамиз бир қадар бойиди ҳам. Айниқса жажжи фарзандларимизнинг яйраб-яшнаб қўшиқ айтиши кўнглимизни завқларга тўлдиргандан тўлдирди. Юқоридаги фазилатларга жавоб ўлароқ, муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов юртимизда қўшиқ байрами ўтказишни анъанага айлантириб, унга фармони олий бердиларким, демак қўшиқ халқимиз, кундалик ҳаётимиз учун сув, ҳаво, нурдай зарур эканлигидан далолат эмасми ахир!

Эндиликда эса қўшиқ ижодкорлари бўлмиш — шоир, бастакор, хонандаларга ўта масъулият тақозо этилади.

Қўшиқ байрами ҳозирги қўшиқчилигимизга катта талаб қўймоқдаким, энг аввало қўшиқбоп шеърлар ижод этиш масаласига эътибор кучайиши зарур. Очиғини айтганда қўшиқларимизда мадҳиябозлик, қайтариқ фикрлар, жўн тасвирлар, юзакичилик кўзга ташланмоқда. Қўшиқ шеърлари янги, нафис, жарангдор, жозибадор, равон, тушунарли бўлишини истайди хонанда ҳам, тингловчи ҳам.

Истагим шулки, қўшиқ байрами олдидан энг аввало, қўшиқбоп шеърлар саралаб олинса, самарали бўлар деб ўйлайман. Қўшиқ соҳамиз чиндан ҳам таълим-тарбиямиз, маънавиятимиз, санъатимизни юксалтириш омилларининг керагидан керагидир.

Айниқса биз қўшиқ айтиш санъатини болажонларимиздан бошлашимиз нурдай равшан. Кичикликда қўшиқ айтган боладан ёмон одам чиқмайди дейишади устозлар. Бундан чиқди, бу соҳага олдингидан кўра кўпроқ эътиборни кучайтириш, болалар тилига, дилига, дидига лойиқ серзавқ, оҳангдор қўшиқлар яратиш масъулияти бизнинг зиммамизда. Тўғри, баъзида танловлар ўтказилади, кейинчалик яна унутиб қўямиз. Бу соҳа доимий ғамхўрликни истайди.

Хўш, қани айтинг-чи, болаларбоп қўшиқ ва мусиқаларни қайси ташкилот қабул қилиб тарқатади?!. Таълим вазирлигими, маданият ишлари вазирлигими? Ижодий уюшмаларми? Тўғри, бунга радио-телевидение ҳаракат қилмоқда, аммо етарлича эмасга ўхшайди.

Бундан бир неча йиллар олдин Республика Халқ таълими вазирлиги болаларбоп қўшиқ ва мусиқаларни қабул қилиб тарқатарди, шоир ва бастакорлар уюшган эди ўшанда. Ҳозирги кунда ижро этилаётган кўпгина қўшиқлар ўша ташаббуснинг мевасидир.

Шунинг учун бўлса керак, болаларимиз тушунмаган ҳолда «ликиллама» қўшиқларни ўрганмоқдалар... Болаларга миллий аллаларимиз, миллий яллаларимизни яратиш пайти етиб келди.

Умуман олганда мустақил юртимизда ҳам катталарга ҳам кичкинтойларга қўшиқлар яратишга имкониятлар мавжуд.

Буларни амалга оширмоқликда тегишли ташкилотлар ғамхўрлиги, йўл-йўриги зарур.

Қўшиқни ижро этаётган хоҳ кичик, хоҳ катта хонанда ўзи маза қилиб айтсагина, бошқалар-тингловчилар роҳатланади. Шундагина қўшиқ айтган ҳам, тингловчи ҳам муродига етган бўлади.

Сўзи янги, оҳанги янги, ижрочиси янги қўшиқларимиз кўпаяверсин.

Пўлат МЎМИН, Ўзбекистон халқ ёзувчиси, қўшиқчи-шоир.

Маҳалла

УСТИВОР ЙЎНАЛИШ

Маънавият юртимизда рўй бераётган бугунги ислоҳотларнинг устивор йўналиши эканлигини, маънавият иймон-эътиқоддан иборатлигини халқимиз яхши англай бошлади. Бу ишнинг дастлабки босқичи эса уйдан, маҳалладан бошланади...

Ушбу фикрлар Сирғали туман ҳокимлиги мажлислар залида Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази, шаҳар маҳалла оқсоқоллари Маслаҳат кенгаши билан ҳамкорликда ўтказилган тадбирда билдирилди. Йиғилишда туман маҳаллалари фаоллари, мактаб ва боғчалардан вакиллар тўпландилар.

Кун тартибига маҳалла маънавияти миллий қадриятимиз кўзгуси, маданий турмушимизнинг долзарб муаммолари каби масалалар қўйилган эди. Булар хусусида республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази раҳбари, ёзувчи Неъмат Аминов, тарих фанлари номзоди Неъмат Ҳасанов, элшунос олим Билол Аминовлар сўзга чиқишди.

Тадбир охири мунозаралар ва савол-жавоб тарзида ўтди. Маҳаллалар олдидаги вазифаларни жонлантириш хусусида келишиб олинди.

Фарида ТОЖИБОЕВА.

Жавоҳирлар сандиғи

Ибн МИСКАВАЙҲ

УМРИ БОҚИЙ ҲИКМАТ

Ибн Мискавайҳ Шарқ фалсафий фикр тарихидаги улкан шахслардан бири ҳисобланади. У биринчилардан бўлиб, Арасту ва ал-Форобийдан кейин «ал-Муаллимус-солис» — «Учинчи муаллим» деб ном олди.

Ибн Мискавайҳ фақатгина ахлоқ масалалари билангина чегараланиб қолмай, илмнинг кўпгина бошқа соҳаларида ҳам асарлар яратган. Диний мавзуларга оид китоблари замондошлари қўлидан тушмаган. Тиббиётга оид «Ал-Адвия ал-муфрада» («Оддий дорилар») асари фикримизга далил бўла олади.

Ибн Мискавайҳ узоқ умр кўрди. У 96 ёшида 1030 йилда Исфаҳонда вафот этди.

«Жовизони хэрад» — «Умри боқий ҳикмат» Ибн Мискавайҳ қаламига мансуб асар бўлиб, унинг қўлёзма нусхалари асосида асосий матни тайёрланиб, бир неча бор араб тилида нашр этилган.

Қуйида шу асардан бир парча эълон қилинмоқда.

Бисмиллоҳир-раҳманир-раҳим.

Аҳмад бин Муҳаммад ибн Яқуб Мискавайҳ айтди:

— менинг энг юксак тилагим, қудратли ва азиз Оллоҳдан менга ажр бўлсинким, сабаби у ҳамма яхшиликларнинг эгаси ва ҳамма нарса Оллоҳ биландир;

— ишларнинг боши ҳам, ниҳояси ҳам Оллоҳдандир, тавфиқ у биландир, чунки у ал-Маҳмуддир;

— ибтидони билган шукр топади, интиҳони билган ихлос топади;

— тавфиқни билган тоатдадир, кароматни билган иймон ва ризоликдадир;

— бандасига бу дунёда берилган энг афзал нарса ҳикматдир; охиратда бериладиган энг афзал нарса мағфиратдир; инсон руҳи учун берилган нарса маъвъизадир; бандаси тилаган энг афзал нарса саломатликдир; бандаси айтган энг афзал сўз калима-и тавҳиддир;

— эътиқоднинг ибтидоси Оллоҳни билишдадир;

— илмнинг асоси амалдир; амалнинг асоси суннатдир; суннатни эгаллаш учун астойдил интилиш, қатъият керакдир;

— дин арконлари мисли қалъа устунлари. Бирортаси қуласа, бирин-кетин ҳаммаси қулайди;

— дунёнинг ишлари тўрт нарсададир: илмда, амалда, бадан саломатлигида ва зоҳидликдадир; илм суннатлар биландир, амал суннатларни эгаллашдадир, бадан саломатлиги унинг омонлигидадир, зоҳидлик эса сабр-тоқатдадир;

— бандасининг ишлари тўрт хислат биландир: илм, ҳилм, ҳалоллик ва адолат. Яхшилик илми яқинлаштиради, ёмонлик илми узоқлаштиради; динга ихлос ислоҳ келтиради, дунёда эса каромат келтиради. Шаҳватда поклик хотиржамликдир; ҳожатда поклик омонликдир; осойишталик ва ғазабда адолат сақлаш адолат келтиради;

— илм тўрт нарсада: ҳақиқатнинг аслини билиб, у билан иш юритиш; ҳақиқатни ташкил этувчиларни билиш; ҳақиқатдан келиб чиқадиган мақсад ва шу ҳақиқатга зарар келтирувчи акси ҳақиқатни билишдадир;

— илм ва амал руҳ ва жасад сингари ажралмас жуфтликни ташкил этадики, буларнинг фойдаси фақат бирлигидадир; ҳақиқат икки йўл билан аён бўлади; зоҳир нарса борлиги билан, ноаниқ нарса далил билан; шунингдек ботил ҳам тўрт нарсадан қувват олиб, амалда жорий бўлади; саломатлик, бойлик, қатъият ва тавфиқ;

— нажот йўли учтадир: ҳидоят йўлидан бориш, имонни камолга етказиш ва соғлом ғизодир. Илм руҳдир, амал эса бадан. Илм танадир, амал эса унинг шоҳларидир. Илм — ота, амал эса боладир. Илм амал ўрнини босиши мумкин, лекин амал илм ўрнини боса олмайди. Бойлик қаноатда; саломатлик узлатда; ҳуррият шаҳватни тарк этишда; муҳаббат эса истакларни тарк этмоқликдадир;

— қийин кунларда сабр қилган роҳат кўради;

— энг катта бойлик уч нарсададир: илмлардан дин йўлида фойдаланиш; сабру-қаноати Оллоҳга тоат этишдаки, ибодат қилинган сари сабр кучаяди; Оллоҳнинг берган ризқига қаноат қилиш оғир кунларни енгишга ёрдам беради;

— очкўзликни юрагингдан чиқариб юборсанг оёқларинг кишандан озод бўлиб, баданинг таскин топади;

— қавм уни мадҳ этса-да, золим доим надоматдадир; қавм уни лаънатласа ҳам, мазлум доим саломатдир;

— қаноатли одам оч-яланғоч қолса-да бадавлатдир; очкўз одам дунёга эгалик қилса-да фақирдир;

— шижоат—ҳалок этувчи ишларга довюраклик билан киришишдир;

— сахийлик — туҳфага лойиқ одамга нисбатан кўнгил розилиги, кишилар истакларини ўз ўрнида адо эта билишдир;

— қудратли бўла туриб, қасос ва ўч олишдан воз кечиш саховатдир;

— қатъийлик — фурсатдан фойдалана билишдир;

— дунё меҳнат учун, охират савоб учун:

— соғликнинг жилови балонинг қўлидадир; саломатликнинг боши ўлим қаноти остидадир; осойишталик эшиги хавф пардаси билан тўсилган. Мазкур уч ҳолатнинг ҳеч бирига тушиб қолишдан ўзингни асрагин: ўлим ўқига ўзингни нишон қилиб берма; вақт одам боласининг душманидир, душманингдан эҳтиёт бўлиб, доимо чора-тадбирингни кўриб юр; ўзинг ҳақингда, душманинг ҳақида озгина ўйласанг панд-насиҳатдан холи бўласан;

— келажак сенинг қўлингда эмас, замоннинг учиб ўтиши кундуз ва кечадандир; муддат тугагач сен билан келажакни боғловчи ип узилади; шундай экан умрдан тўғри фойдалан, ўтганларни эслашга ҳам вақт ажратгин; саломатлик ёринг бўлса, ўлимдан ҳазар қилгин; соғликдан хурсанд бўлсанг, балодан хафа бўлгин, чунки барибир унга қайтилади; умид сени тарк этса, ажалга яқинроқ тургил-ки, ўлим ҳақдир;

— ҳийла кучдан яхшироқдир; эҳтиёткорлик шошгандан яхшироқдир; урушдаги жаҳл ақлдан афзал, чунки у ерда фикрлаш оқибатда надоматга олиб боради;

— вақт ўтса ҳам мева берувчи эҳтиёткорлик қуруқ умиддан келиб чиқадиган шошқалоқликдан афзалдир; энг заиф ҳийла энг катта кучдан фойдалироқдир; энг кам эҳтиёткорлик энг катта шошқалоқликдан нафлироқдир; заковат, даҳо ўлим элчисидир;

— эшитувчи уч ҳолатдагина гапирувчининг сўзига қарши чиқиши мумкин: агар жоҳил одам мусибат аламига сабр қилади деса; агар оқил одам ўзига фойдали ишдан юз ўгирса; агар қайнона келинини яхши кўрдим деса;

— макр қуйидагиларга озор келтирмайди: олимларнинг ҳурматига, оқилларнинг қаноатига, эътиборлик одамларнинг саховатига;

— уч нарсадан тўйиб бўлмайди: саломатликдан, ҳаётдан ва молдан;

— агар дард осмондан бўлса, унга даво топилмайди; худоси хоҳласа, бандаси ҳазрини йўқотади;

— энг яхши даво вақтдир, энг ёмон дард умиддир;

— уч нарса дунёнинг хурсандчилигига асосдир: тақдирга тан бериб яшамоқ, тоат билан иш юритмоқ, эртанинг ғамини ўйламаслик;

— дунёнинг ғами уч нарсадандир: кўп нарсага ҳирс қўйиш, кечиккан савол, ташвиш келтирувчи истак;

— дунёнинг асоси тўрт нарсададир: қурилиш, аёллар, заргарлик, бойлик;

— тўрт нарса балонинг бошидир: кўп хотинлик, камбағаллик, ёмон қўшни, хоин хотин;

— дунёнинг азоби тўрт нарсададир: қариликни ёлғизликда кутиб олиш; ғурбатда дардга чалиниш; молидан қарзи кўп бўлиш; сафарга отланиб, уйдан йироқлашиш;

— солиҳа аёл диннинг устуни: уйнинг кўрки ва тоатда кўмакчидир;

— қуйидагилар комил эмаслар: ҳарбий юришларда юриб, хотинига ўгирилиб қарамаган; қурилиш бошлаб тугалламаган; уруғ экиб ҳосилини йиғиб олмаган;

— оқил одам уч нарсани ёдида тутиши зарур: дунёнинг фонийлигини; ундаги аҳволларга қараб иш юритишни; унинг офатларидан ҳеч ким қочиб қутула олмаслигини;

— уч нарса уч нарса билан топилмайди: қуруқ истак бойлик келтирмайди; пардоз билан ёшлик, дори-дармон билан саломатлик қайтмайди;

— тўрт нарса замона ўтса ҳам сенга зарар келтирмайди: тоза емиш, чин дўст, ростгўй суҳбат, омонатга садоқат;

— олти нарса ҳаёт мувозанатини сақлайди: соғлом таом, ҳамдард хўжайин, қулоқли бола, мувофиқ хотин, маҳкам сўз, ақл камолоти;

— чин меҳнат табиатан иродасиз одамни ҳам тарбиялайди;

— туғма тентаклик тузалмайдиган дарддир:

— ёмон хотин битмас жароҳат;

— ғазаб — оғир юкдир;

— охиратни ўйлаган ёмон ишлардан йироқ бўлади;

— фазилат тилаган, бало келганда тик туради;

— ўзини ёмонликдан ҳимоя эта олмаган, эҳсонга йўл топа олмайди, хосил одам унмайди, ҳақиқат талашувчи мағлубдир;

— фазилатли киши — содда киши;

— ақлни камолга етказувчи энг олий нарса илм ўрганишдир;

— оқил одамнинг ақлига ишора қилувчи энг биринчи нарса унинг ҳусни тадбиридир;

— маслаҳат берувчи толмайди;

— мустабид хато қилмайди;

— орлик, ҳаёлик одамнинг айби элдан яширин бўлади:

— энг гўзал одоб кишининг ўз одоби билан фахрланмаслигидир, ожиз одамга қудратини кўрсатмаслиги ва илмидан баҳраманд бўлмоқчиларга йўқ демаслиги;

— уч тоифа одам ғурбатда ёлғиз бўлмайдилар, уларга бўлган иззат-ҳурмат камаймайди: шижоатли киши қаерга бормасин унинг шижоатига эҳтиёж бўлаверади; олим одам, унинг илмига ва фаҳмига кишилар доимо ҳожатда бўладилар; ширин сўз, гапга уста одам;

— агар ўзингизда хотиржамлик ва журъат тарбия қила олмасангиз, кўнглингиздан илм ҳам, қироати кутуб ҳам жой ололмайди, чунки илм ва адаб қадимдан бизга келганки, у орқали ақлингиз зиёда бўлиши учун.

Маҳмудхўжа НУРИТДИНОВ нашрга тайёрлаган.

Аёллари соғлом юртнинг...

ҚИЗИНГИЗ ТУРМУШГА ТАЙЁРМИ?

Баъзан кечагина тўйи бўлиб ўтган келинчак танасидаги оғриқлардан шикоят қилиб аёллар шифокорига мурожаат этади. Шифокор уни синчиклаб кўриб танасида, яъни жинсий аъзоларида шамоллаш борлигини айтади. Келинчак ҳайрон? Қачон шамоллади у? Ваҳоланки, у қизлик пайтларидаёқ шамоллаб қолган ва буни ўзида сезмай юраверган. Қиз болалар балоғат ёшида бўлишса-да, кўпинча ўз соғлиқларига кўпам эътибор беравершимайди. Улар совуқ кунларида пайпоқсиз кўчада юриши ёки бирор захкаш жойда яқин дугонаси билан соатлаб суҳбатлашиб ўтирган бўлиши мумкин. Шундай арзимас сабаблар ҳам қизларнинг табиатан нозик бўлган танасида шамоллаш асоратини қолдириши мумкин. Ёки бўлмаса келинчак ҳомиладор бўлиши биланоқ турли касалликларга чалина бошлайди. Қон босими ошиб кетади ёки тана аъзоларидаги турли хасталиклар безовта қилади. 50 фоиздан ортиқ ҳомиладор аёллар камқонлик касаллиги билан қийналадилар. Янаям ачинарлиси, баъзи ёш оилаларни бефарзандлик дарди азоблайди. Бу кўнгилсизликларнинг олдини олиш мумкинми? Ҳар томонлама етук-баркамол ва соғлом бўлиш учун нималарга эътибор бериш керак?

Шайхонтоҳур туманидаги 254-мактабда туман хотин-қизлар қўмитаси, «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармасининг шаҳар ва туман бўлими ҳамда «Новза» маҳалласи хотин-қизлар кенгаши ҳамкорлигида «Қизингиз ҳаётга тайёрми?» мавзусида бўлиб ўтган давра суҳбатида ана шу масалаларга кенг тўхталинди. Ушбу тадбирни «Соғлом авлод учун» хайрия жамғармасининг Шайхонтоҳур тумани бўлими раҳбари Маҳмуда Ғуломова олиб борди.

— Аёллари соғлом бўлган юртнинг болалари ҳам соғломдир, — дейди туман ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитасининг раиси Саида Жалилова. — Зеро келгуси авлод саломатлигига асос яратиш учун ҳам аввало соғлом фарзандлар туғилишини таъминлаш зарур. Бунинг учун аниқ тадбирларни режалаштирган ҳолда иш олиб боряпмиз. Туманимиз биринчилардан бўлиб оналик ва болаликни муҳофаза қилиш ташаббуси билан чиқди. Турмуш қураётган ҳар бир оила бахтли яшаши учун никоҳланувчилар соғлом бўлиши зарур. Шунинг учун ҳам никоҳдан ўтишга ариза бераётган йигит ва қизларнинг тиббий кўрикдан ўтишларини мажбурий қилиб қўйдик. Ундан ташқари, юқори синф қизларини ҳам тиббий кўрикдан ўтказиш ишларини бошлаб юбордик. Ўз-ўзидан маълумки, носоғлом онадан соғлом бола туғилмайди. Шундай экан ҳурматли оналар қизингизнинг тўйига розилик беришдан олдин бир ўйлаб кўринг, қизнгиз ҳаётга тайёрмикин?

— Дарҳақиқат, дардманд аёл она бўлишга жуда қийинлик билан эришади, — дея давра суҳбатини давом эттиради Маҳмуда Ғуломова. — Эришган чоғда ҳам ундан соғлом фарзанд туғилиши қийин. Шунингдек, соғлом турмушни издан чиқарадиган ва ирсий касалликларга сабабчи бўладиган салбий урф-одатлардан бири яқин қариндош-уруғлар ўртасидаги никоҳдир. Биз шифокорларга маълумки, асосан фарзандсизлик, фарзанд бўлганда ҳам унинг туғма нуқсонлар билан туғилиши ҳам яқин қариндошлар ўртасидаги никоҳларда кузатилади. Никоҳ қуриш аввало фарзанд кўришдек мураккаб физиологик жараёнлар билан алоқадор бўлганлиги сабабли жуда эрта турмуш қуриш кўпинча пуштсизликка ёки асоратли туғруқларга олиб келади. Илмий текширишлар шуни кўрсатадики, қизлар ва йигитлар деярли 20 ёшдан кейингина анатомик ва физиологик жиҳатдан тўлиқ камолотга етадилар. Шунинг учун ҳам қизлар 20 ёшдан, йигитлар эса 23 — 25 ёшда турмуш қуришлари мақсадга мувофиқдир. Келин-куёв орасидаги ёшнинг фарқи 3 — 6 ёшгача бўлгани маъқул.

Шундан сўнг давра суҳбати қизиб кетди. Аёллар ва қизлар ўзларини қизиқтираётган, ўйлантираётган масалалар устида турли саволлар билан мурожаат қилдилар. Очиқ мулоқотда «Новза» маҳалласи хотин-қизлар кенгашининг раиси Собоҳат Олимхўжаева, кўп фарзандли оналар, мактаб ўқитувчилари ўз фикр-мулоҳазалари билан ўртоқлашдилар.

Қизғин ва самимий ўтган давра суҳбати барчага манзур бўлди. Бу каби мулоқотларни тез-тез ўтказиб туриш тўғрисида маслаҳатлашиб олишди.

Дония ЗОКИРОВА.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

«ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЦИРКИ» РЕСПУБЛИКА БИРЛАШМАСИ

Тошкенбой Эгамбердиев номидаги Тошкент давлат циркида 1996 йил 21 декабрдан 1997 йил 12 январгача
Болалар, сизлар учун!
мактаб ўқувчиларининг қишки таътил кунларида
Циркда арча!
«Эртакда эртак»
Қатнашадилар: Қорбобо, Қорқиз, Эртак қаҳрамонлари
Цирк санъатининг барча жанрлари ва ўргатилган ҳайвонлар иштирокида дастур
Томошалар 21 декабрдан 27 декабргача — соат 12.00, 14.00да
28, 29 декабрда — соат 10.00, 12.00, 14.00, 16.00да.
31 декабрда — соат 16.00да
1 январда — соат 10.00 да
9 январдан 12 январгача — соат 10.00, 12.00 14.00, 16.00да.
Чипталарни олдиндан сотадиган касса очилган.
Чипталарни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан олиш мумкин.

Касса соат 10дан 18гача ишлайди.

ТОШКЕНТ САВДО • САНОАТ ЯРМАРКАСИ

Тошкент шаҳар ҳокимлиги ТОШКЕНТ ШАҲАР ТОВАР ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР ВА ТАДБИРКОРЛАР ПАЛАТАСИ иккинчи Тошкент савдо-саноат ярмаркасига ўзбек ва хорижий фирмалар, корхоналарга ташриф буюришга ТАКЛИФ ЭТАДИ

16 декабрдан 21 декабргача Ўзбекистон Республикаси Рассомлар уюшмасининг (Ш. Рашидов кўчаси, 40) Халқаро алоқалар Марказида

Ярмаркага қуйидагилар таклиф этилади:
- *бугунги кунда ишлаб чиқарилаётган товарлар ва хизматлар;*
- *инвестицион лойиҳалар;*
- *илмий ишланмалар ва «ноу-хау»;*
- *қўшма корхона ташкил этиш бўйича таклифлар;*
- *моддий-техника ресурслари, жиҳозлар ва жамламаларни етказиб бериш бўйича таклифлар;*
- *эркин ишлаб чиқариш майдонлари, муҳандислик коммуникациялари, омборхоналар;*
- *қурилиши ниҳоясига етказилмаган иншоотлар;*
- *жиҳозлар ва ишлаб чиқариш майдонлари лизинги.*

Биз Сизни ярмаркамизда кўришдан бағоят мамнунмиз, бу ерда Сизларга ЯНГИ АМАЛИЙ УЧРАШУВЛАР, ШАРТНОМАЛАРНИ ИМЗОЛАШ, ЎЗ МАҲСУЛОТЛАРИНГИЗНИ РЕКЛАМА ҚИЛИШНИНГ ажойиб имкониятлари яратилади.

Ярмаркада иштирок этиш масаласи хусусида ярмарка дирекциясига: Тошкент шаҳри, Миробод даҳаси, 12-уй. Тел. (3712) 54-04-87, 55-56-33, Факс (3712) 55-15-57 мурожаат этиш мумкин.

ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Алоқа иншоотларини таъмирлаш юзасидан режадаги профилактик ишлар амалга оширилиши муносабати билан 3 декабрдан то 17 декабргача Замарин, Ҳаваскор, Илтифот, Мурувват, Динамо, Иззат 2-тор кўчаси, Ҳуснобод кўчаларида истиқомат қилувчи 98-АТС абонентларида алоқа бўлмайди.

Тошкент шаҳар телефон алоқаси ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси.

Юнусободнинг 17-мавзесидаги 2 хонали квартира, рўзғорда дазмоллайдиган пресс, пианино
СОТИЛАДИ.
Тел: 24-22-34.

«ТОШГАЗ» ШАҲАР БОШҚАРМАСИ ТАБИИЙ ГАЗДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ ЧИЛОНЗОР ТУМАНИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Фарҳод кўчасидаги ўрта босимли газ қувурида авария-таъмирлаш ишларини бажариш мақсадида 1996 йил 5 декабрь соат 00.00 дан 8.00 гача қуйида кўрсатилган кўчалар ва мавзелар бўйича газ тўхтатилади:

1. Чилонзор, Афшона, Хўжаева, Нурхон, Илғор, Бердах, Рудакий, Азимбеков, Ленин учқуни, Наққошлик, Қўшчинор кўчалари, Гавҳар тор кўчаси.

2. Педагогика билим юрти, турар жой уйлари.

3. Чилонзор даҳасининг 10, 11, 12, 16, 17, Ц-мавзелари.

Газ ёқиш ва қўйиш ишлари олиб борилаётганда ҳушёрликни оширинг ва газдан хавфсиз фойдаланиш қоидаларига риоя қилинг.

«ТОШГАЗ» БОШҚАРМАСИ.

Халқаро алоқа хизматларидан фойдаланувчи абонентлар диққатига!

Сизнинг эътиборингизни Франция ва Исроилдаги телефон рақамлари ўзгарганлигига қаратмоқчимиз. Францияда шаҳар телефон станциялари саккиз рақамлидан тўққиз рақамлига ўтди.

ТЕРИШ ТАРТИБИ:

Эски рақам:	Рақам қўшилади:	Янги рақам:
+33 00 xx xx xx	8	+33 8 00 xx xx xx
+33 01 xx xx xx	6	+33 6 01 xx xx xx
+33 02 xx xx xx	6	+33 6 02 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 60 xx xx xx
		+33 6 61 xx xx xx
		+33 6 68 xx xx xx
+33 03 xx xx xx	6	+33 6 03 xx xx xx
+33 04 xx xx xx	6	+33 6 04 xx xx xx
+	8	+33 3 04 xx xx xx
+33 05 xx xx xx	8	+33 8 05 xx xx xx
+33 06 xx xx xx	6	+33 6 06 xx xx xx
+33 07 xx xx xx	6	+33 6 07 xx xx xx
+33 08 xx xx xx	6	+33 6 08 xx xx xx
+33 09 xx xx xx	6	+33 6 09 xx xx xx
+33 1 0x xx xx xx	--	
+33 1 1x xx xx xx	--	
+33 1 2x xx xx xx	--	
+33 1 3x xx xx xx	--	
+33 1 4x xx xx xx	--	
+33 1 5x xx xx xx	--	
+33 1 6x xx xx xx	--	
+33 1 7x xx xx xx	--	
+33 1 8x xx xx xx	--	
+33 1 9x xx xx xx	--	
		From the new plan:
		+33 6 10 xx xx xx
		+33 6 11 xx xx xx
		+33 6 12 xx xx xx
		+33 6 13 xx xx xx
		+33 6 14 xx xx xx
		+33 6 18 xx xx xx
+33 20 xx xx xx	3	+33 3 20 xx xx xx
+33 21 xx xx xx	3	+33 3 21 xx xx xx
+33 22 xx xx xx	3	+33 3 22 xx xx xx
+33 23 xx xx xx	3	+33 3 23 xx xx xx
+33 24 xx xx xx	3	+33 3 24 xx xx xx
+33 25 xx xx xx	3	+33 3 25 xx xx xx
+33 26 xx xx xx	3	+33 3 26 xx xx xx
+33 27 xx xx xx	3	+33 3 27 xx xx xx
+33 28 xx xx xx	3	+33 3 28 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 2 28 xx xx xx
+33 29 xx xx xx	3	+33 3 29 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 2 29 xx xx xx
+33 30 xx xx xx		
+33 31 xx xx xx	2	+33 2 31 xx xx xx
+33 32 xx xx xx	2	+33 2 32 xx xx xx
+33 33 xx xx xx	2	+33 2 33 xx xx xx
+33 34 xx xx xx		
		From the new plan:
		+33 5 34 xx xx xx
+33 35 xx xx xx	2	+33 2 35 xx xx xx
+33 36 xx xx xx	8	+33 8 36 xx xx xx
+33 37 xx xx xx	2	+33 2 37 xx xx xx
+33 38 xx xx xx	2	+33 2 38 xx xx xx
+33 39 xx xx xx		
		From the new plan:
		+33 2 39 xx xx xx
+33 40 xx xx xx	2	+33 2 40 xx xx xx
+33 41 xx xx xx	2	+33 2 41 xx xx xx
		From the new plan
		+33 6 41 xx xx xx
+33 42 xx xx xx	4	+33 4 42 xx xx xx
+33 43 xx xx xx	2	+33 2 43 xx xx xx
+33 44 xx xx xx	3	+33 3 44 xx xx xx
+33 45 xx xx xx	5	+33 5 45 xx xx xx
+33 46 xx xx xx	5	+33 5 46 xx xx xx
+33 47 xx xx xx	2	+33 2 47 xx xx xx
+33 48 xx xx xx	2	+33 2 48 xx xx xx
+33 49 xx xx xx	5	+33 5 49 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 49 xx xx xx
+33 50 xx xx xx	4	+33 4 50 xx xx xx
+33 51 xx xx xx	2	+33 2 51 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 51 xx xx xx
+33 52 xx xx xx	8	+33 8 52 xx xx xx
+33 53 xx xx xx	5	+33 5 53 xx xx xx
+33 54 xx xx xx	6	+33 2 54 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 54 xx xx xx
+33 55 xx xx xx	5	+33 5 55 xx xx xx
+33 56 xx xx xx	5	+33 5 56 xx xx xx
+33 57 xx xx xx	5	+33 5 57 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 57 xx xx xx
+33 58 xx xx xx	5	+33 5 58 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 58 xx xx xx
+33 59 xx xx xx	5	+33 5 59 xx xx xx
+33 60 xx xx xx	--	
		From the new plan:
		+33 3 60 xx xx xx
		+33 3 60 xx xx xx
+33 61 xx xx xx	5	+33 5 61 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 6+ xx xx xx
+33 62 xx xx xx	5	+33 5 62 xx xx xx
+33 63 xx xx xx	5	+33 5 63 xx xx xx
+33 64 xx xx xx	--	
+33 65 xx xx xx	5	+33 5 65 xx xx xx
+33 66 xx xx xx	4	+33 4 66 xx xx xx
+33 67 xx xx xx	4	+33 4 67 xx xx xx
+33 68 xx xx xx	4	+33 4 68 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 68 xx xx xx
+33 69 xx xx xx	--	
		From the new plan:
		+33 4 69 xx xx xx
		+33 6 69 xx xx xx
+33 70 xx xx xx	4	+33 4 70 xx xx xx
+33 71 xx xx xx	4	+33 4 71 xx xx xx
+33 72 xx xx xx	4	+33 4 72 xx xx xx
+33 73 xx xx xx	4	+33 4 73 xx xx xx
+33 74 xx xx xx	4	+33 4 74 xx xx xx
+33 75 xx xx xx	4	+33 4 75 xx xx xx
+33 76 xx xx xx	4	+33 4 76 xx xx xx
+33 77 xx xx xx	4	+33 4 77 xx xx xx
+33 78 xx xx xx	4	+33 4 78 xx xx xx
+33 79 xx xx xx	4	+33 4 79 xx xx xx
+33 80 xx xx xx	3	+33 3 80 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 6 80 xx xx xx
+33 81 xx xx xx	3	+33 3 81 xx xx xx
+33 82 xx xx xx	3	+33 3 82 xx xx xx
+33 83 xx xx xx	3	+33 3 83 xx xx xx
+33 84 xx xx xx	3	+33 3 84 xx xx xx
+33 85 xx xx xx	3	+33 3 85 xx xx xx
+33 86 xx xx xx	3	+33 3 86 xx xx xx
+33 87 xx xx xx	3	+33 3 87 xx xx xx
+33 88 xx xx xx	3	+33 3 88 xx xx xx
+33 89 xx xx xx	3	+33 3 89 xx xx xx
		+33 6 89 xx xx xx
+33 90 xx xx xx	4	+33 4 90 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 3 90 xx xx xx
+33 91 xx xx xx	4	+33 4 91 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 3 91 xx xx xx
		+33 5 91 xx xx xx
+33 92 xx xx xx	4	+33 4 92 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 5 92 xx xx xx
+33 93 xx xx xx	4	+33 4 93 xx xx xx
+33 94 xx xx xx	4	+33 4 94 xx xx xx
+33 95 xx xx xx	4	+33 4 95 xx xx xx
+33 96 xx xx xx	2	+33 2 96 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 4 96 xx xx xx
+33 97 xx xx xx	2	+33 2 97 xx xx xx
		From the new plan:
		+33 4 97 xx xx xx
+33 98 xx xx xx	2	+33 2 98 xx xx xx
+33 99 xx xx xx	2	+33 2 99 xx xx xx

1996 йил 23 октябрдан Исроилнинг қуйидаги аҳоли пунктларидаги телефон рақамлари ўзгарди.

Аҳоли пункти	Зона коди	Мавжуд рақам	Янги рақам
NATANYA AREA	9	33xxxx--35xxxx	833xxxx--835xxxx
SCHHEM (NABLUS)	«--»	37xxxx--39xxxx	ўзгармайди
RAANANA AREA	«--»	40xxxx	740xxxx
«--»	«--»	42xxxx--46xxxx	742xxxx-746xxxx
«--» RAANANA	«--»	49xxxx	749xxxx
AND HERZEIA AREA	«--»	5xx xxx	95xx xxx
NATANYA AREA	«--»	60xxxx--63xxxx	860xxxx--863xxxx
«--»	«--»	643xxx	8743xxx
NATANYA AREA	9	645xxx--649xxx	8945xxx--8949xxx
«--»	«--»	65xxxx--66xxxx	865xxxx--866xxxx
TUL KAREM	«--»	67xxxx	ўзгармайди
NATANYA AREA	«--»	68xxxx--69xxxx	898xxxx--899xxxx
«--»	«--»	82xxxx	882xxxx
«--»	«--»	84xxxx--85xxxx	884xxxx--885xxxx
«--»	«--»	880xxx--881xxx	8780xxx--8781 xx
«--»	«--»	883xxx	8783xxx
RAANANA AREA	«--»	900xxx	7470xxx
«--»	«--»	901xxx--904xxx	7601xxx--7604xxx
«--»	«--»	905xxx--909xxx	7475xxx--7479xxx
«--»	«--»	91xxxx	741xxx
«--»	«--»	92xxxx--93xxxx	792xxxx--793xxxx
KALKILIA	«--»	94xxxx	ўзгармайди
RAANANA AREA	«--»	96xxxx	796xxxx
«--»	«--»	98xxxx	748xxxx
«--»	«--»	99xxxx	799xxxx
HERZELIA	«--»	--	Янги диапазон: 770xxxx--772xxxx 774xxxx
RAANANA AREA	«--»	--	Янги диапазон: 775xxxx 794xxxx--795xxxx
NATANYA AREA	«--»	--	Янги диапазон: 8762xxx--8765xxx

1996 йил 25 сентябрдан 1996 йил 5 декабрга қадар эски телефон рақамларидан ҳам, янги телефон рақамларидан ҳам фойдаланилади.

1996 йил 5 декабрдан кейин фақат янги телефон рақамларига тушилади. Эски телефон рақамлари автожавоб қайтарувчига ёзилади.

ШУНИНГДЕК ҲАМДЎСТЛИК МАМЛАКАТЛАРИ ТЕЛЕФОН РАҚАМЛАРИДА ҲАМ ЎЗГАРИШЛАР БЎЛДИ.

1). Йошкар-Ола шаҳар телефон тармоғи ягона олти белгили рақамга ўтди. 4, 5, 7, 9 рақами билан бошланадиган мавжуд беш белгили рақамни теришдан олдин «5» рақамини териш керак, 3 рақами билан бошланадиганига эса «7» рақамини териш керак.

Масалан:

Эски рақам	Янги рақам
44334	544334
54334	554334
74334	574334
94334	594334
34334	734334

Йошкар-Ола абонентларига чиқиш тартиби: 836+2+олти белгили рақам.

2). Владикавказда олти белгили рақамга ўтиш амалга оширилди. 4, 5, 6, 7-АТС рақамлари олдидан «7» рақами қўшилади.

Териш тартиби: 867+2+7 xxxxx

3-АТС рақами олдидан «3» рақами қўшилади. Териш тартиби: 867+2+33xxxx.

Шунингдек янги АТСлар жорий этилади:

53-АТСга 2000 номер: териш тартиби: 867+2+53xxxx

54-АТСга 2000 номер: териш тартиби: 867+2+54xxxx

52-АТСга 10000 номер: териш тартиби: 867+2+52xx-xx

73-АТСга 3000 номер: териш тартиби: 867+2+73xxxx

3). Алматида 38-АТС телефон рақамларида ўзгаришлар бўлди: 388 ўрнига 518 терилади, 389 ўрнига 519 терилади, қолган учта рақам ўзгаришсиз қолади.

Масалан:

Эски рақам:	Янги рақам:
388000-388999	518000-518999
389000-389999	519000-519999

4). Астраханда 1 октябрдан 29-АТС индекси 39-АТСга ўзгарди.

Масалан:

Эски рақам:	Янги рақам:
29xxxx	39xxxx

5). Днепропетровск вилоятининг Павлоград шаҳрида АТС рақамлари ўзгарди.

Эски рақам:	Янги рақам:
953xx	943xx
954xx	944xx
957xx	947xx
959xx	949xx

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ АБОНЕНТЛАРИ УЧУН 1996 ЙИЛ 1 ДЕКАБРДАН АВТОМАТ АЛОҚАЛАР ОЧИШГА РУХСАТ БЕРИЛАДИ:

ДНЕПРОПЕТРОВСК ВИЛОЯТИНИНГ ТУМАН МАРКАЗЛАРИ.

Апостолово	05656 +	АТС	СПР-95533
Васильковка	05679 +	АТС	СПР-91140
Днепродзержинск	05692 +	АТС	СПР-39226
Сариқ Сувлар	05652 +	АТС	СПР-33555
Кривой Рог	0564 + ,	АТС	СПР-292222
Марганец	05665 +	АТС	СПР-22221
Межевая	05670 +,	НАТС	СПР-91021
Никополь	05662 + ,	АТС	СПР-17223
Новомосковск	05612 +	АТС	СПР-22222
Павлоград	05672 + ,	АТС	СПР-62222
Петропавловка	05671 +	АТС	СПР-22232
Синельниково	05615 +	АТС	СПР-22129
Царичанка	05610 +	АТС	СПР-22899

КИРОВОГРАД ВИЛОЯТИНИНГ ТУМАН МАРКАЗЛАРИ

Бобринец	05257 +	АТС	СПР-31222
Знаменка	05233 +	АТС	СПР-52222
Новоархангельск	05255 + ,	АТС	СПР-21222
Новоукраинка	05251 +	АТС	СПР-22222
Александрия	05235 + ,	АТС	СПР-22474
Онуфриевка	05238 + ,	АТС	СПР-91222
Петрово	05237 +	АТС	СПР-91222
Светловодск	05236 + ,	АТС	СПР-22222
Ульяновка	05259 + ,	АТС	СПР-21222

НИКОЛАЕВ ВИЛОЯТИНИНГ ТУМАН МАРКАЗЛАРИ

Арбузинка	05132 + ,	АТС	СПР-91222
Еланец	05159 +,	АТС	СПР-91222
Новая Одесса	05167 +	АТС	СПР-91222
Снигиревка	05162 +	АТС	СПР-21222
Южноукраинск	05136 + ,	АТС	СПР-22222

СУМА ВИЛОЯТИНИНГ ТУМАН МАРКАЗЛАРИ

Белополье	05443 + ,	АТС	СПР-91515
Бурынь	05454 + ,	АТС	СПР-91515
Великая Писаревка	05457 + ,	АТС	СПР-22222
Лебедин	05445 + ,	АТС	СПР-62515
Путивль	05442 + ,	АТС	СПР-91515

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-28-95, 33-08-74, 36-57-65. факс: (3712) 33-29-09.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ❖ Буюртма Г-0699. ❖ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ❖ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ❖ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ❖ Босмага топшириш вақти 11.30. ❖ Босишга топширилди: 11.30. 5.528 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.